

Internet

Mailen is ouderwets
en iets voor losers

Afscheid

Fik Meijer blikt
blijmoedig terug

Verzet

Geschiedenis van
het Maagdenhuis

Ambitie

Noorda en Plasterk
samen voor kwaliteit

Tandartsen in nood

Proefschrift drukken?
www.proefschriften.nl

Printing PhD-thesis?
www.phd-thesis.nl

Advocatenkantoor gespecialiseerd in letselschade en arbeidsrecht,
met informele werksfeer, zoekt gemotiveerde en accurate

1ste en 2de jaars studenten voor secretariële werkzaamheden

- typediploma vereist
- flexibele werktijden
- minimaal 16 uur per week

Joosten Advocaten
Jan Luijkenstraat 23 te Amsterdam
tel. 020-330 79 50 (verhoeven@joostenadvocaten.nl)

Start in januari '08 weer met
SPAANSE LESSEN

10% studentenkorting

www.molinosdeviento.nl
020-624 77 29/ 625 52 21

De **Mondriaan Stichting**, hét stimuleringsfonds voor beeldende kunst, vormgeving en museale activiteiten zoekt **OPROEPKRACHTEN** (m/v) voor haar bureaussecretariaat. Werkzaamheden bestaan uit beantwoorden van telefoon, verwerken van inkomende en uitgaande post, archivering, up-to-date houden van adressen database, ontvangen van bezoekers, verzorgen van koffie/thee/lunch en voorkomende huishoudelijke werkzaamheden.

De werkzaamheden worden verricht in overleg met de vaste medewerkers van het secretariaat en dienen ter invulling van hun vrije- en vakantiedagen, alsmede eventuele extra ondersteuning voor de afdelingen projectadministratie en communicatie.

Werkdagen zijn over het algemeen op werkdagen tussen 9 en 17.30 uur.

Sollicitaties, liefst per email, naar info@mondriaanfoundation.nl t.a.v. Joost Cras, hoofd bedrijfsvoering, of per post:

Jacob Obrechtstraat 56, 1071 KN Amsterdam.

Voor eventuele vragen kun je telefonisch terecht bij Marijn Veenhuizen.

020 - 6762032

Toonaangevend in services

Als marktleider verzorgen we bij Trigon Services al ruim 20 jaar receptie- en administratieve diensten bij grote gerenommeerde organisaties, bedrijven en instellingen. Organisaties die dienstverlening niet als wij hoog in het vaandel hebben staan en daarom de complete zorg voor dit belangrijke deel van hun front office graag in professionele handen geven. Trigon Services biedt kwaliteit en continuïteit en is in staat een landelijke dekking te garanderen.

Trigon is onderdeel van Facilicom

Trigon Services is in de regio Amsterdam op zoek naar

Servicedeskmedewerkers

De juiste baan voor jou

Momenteel zijn we op zoek naar vakbekwame en enthousiaste servicedeskmedewerkers die echt werk willen maken van hun baan. Je werkt op een vaste of op meerdere locaties bij één van onze toonaangevende opdrachtgevers. Je bent het telefonisch aanspreekpunt en daarmee de spil en het visitekaartje van de organisatie. Je bent verantwoordelijk voor het reserveren van parkeerplaatsen en vergaderruimtes en je verricht licht administratief werk. Ook verleen je faciliterende ondersteuning door het afhandelen van verzoeken, vragen en klachten.

Heb jij het juiste profiel?

Behalve klantvriendelijk, spontaan en representatief heb je een flink verantwoordelijkheidsgevoel. Je hebt een goede mondelinge en schriftelijke beheersing van de Nederlandse en Engelse taal.

Je hebt HAVO/MBO werk- en denkniveau en kunt goed met MS Office omweg. Ervaring in soortgelijke functie is een pre.

Het juiste aanbod

Je kunt bij ons rekenen op een goed salaris en prima secundaire arbeidsvoorwaarden. Waar nodig krijg je training op maat van onze eigen ervaren medewerkers. Bovendien kun je kiezen uit 25 aanvullende trainingen en opleidingen, die we in eigen beheer hebben ontwikkeld. Kortom, we zorgen ervoor dat je op vijfsterrenniveau kunt opereren.

De juiste informatie

Ben je geïnteresseerd? Test jezelf op www.trigon.nl/receptioniste. Wil je solliciteren, kijk dan bij de vacatures op www.trigon.nl/receptioniste of mail je motivatie en cv naar Trigon Services, afdeling P&O, services_recruitment@trigon.nl.

De juiste mensen op de juiste plek

Bij ons hebben studenten meer voordeel!

Nu een 2-jarig
Hi €20 Abonnement
voor maar

€16
per maand

- Betalen als je stufi binnen is
- Je abonnement pauzeren als je voor studie/stage naar het buitenland gaat

Ga naar hi.nl/studenten
of bel 0800-0346

Welkom
bij de
h Society

ELKE DINSDAG T/M ZATERDAG va 10 uur

VERKOPING GEBRUIKTE FIETSEN

Dames-, Heren- en Omafietsen
van €75,- tot €100,-

GROENO RIJWIELEN

2e Hugo de Grootstraat 12-18 Amsterdam
Tel 020 - 6844270 www.groeno.nl

Lancaster Hotel

Amsterdam

Boek nu het speciale
wintertarief!
Geldig van 18 november 2007
tot en met 20 maart 2008
voor alle faculteiten. Voor
meer informatie, bel
020-5356888.
www.edenlancasterhotel.com

**Scriptie schrijven
in goed Nederlands**

Is Nederlands niet je moedertaal en heb je daarom moeite met scripties e.d. schrijven? Gepensioneerde academici/ HBO-ers ondersteunen je hiermee graag.
GRATIS! www.gildeamsterdam.nl

Autorijschool RIS
Lid BOVAG

De studentenschool in Amsterdam
Vaste (gedulde) instructeur
Tel. 020-6671224 / 06-55187603

Speciale december aanbieding voor studenten
30 lessen + Tussentijdse Toets + Examen + Theorie CD-rom
Nu voor de prijs van € 1.275,-

Of kijk voor andere aanbieding op onze website
www.rischool.nl

Tieners en internet

E-mail is vreselijk ouderwets. Als je dat gebruikt ben je een loser. Aldus Alexander Schouten die op 22 november bij communicatiewetenschap promoveerde op zijn onderzoek naar de effecten van online communicatie op jongeren. **blz. 14**

Afscheid Fik Meijer

'De afgelopen 28 jaar heb ik ervaren als een groot feest' blz. 8

Acta

Klachten over onderwijs, en een tekort aan patiënten en docenten blz. 10

Hokken

Gemengd wonen moet culturele uitwisseling bevorderen blz. 17

Vertrouwen

VSNU-voorzitter Sijbalt Noorda blij met Plasterk blz. 19

Maagdenhuis

Weeshuis, UvA-bolwerk en symbool van verzet blz. 20

En verder:

Nieuws 4-7, Het Beste/Film 12, Lawaai/Eten 13, Scriptie 15, Brief 18, Annonces/Promoties/Colofon 22, Roem 23, Prijsvraag/Robbert Dijkgraaf/ Spekkie Big 24

www.folia.nl

⌘ Folia organiseerde een borrel voor de faculteitsbladen; de CSR verzet zich tegen de nieuwe tentamencijferregel; en de Intreecommissie is nu al druk met de Intreeweek 2008.

Cover: Bas Kocken en Pascal Tieman

Staking

Al meer dan een week zijn middelbare scholieren boos, en gisteren heb ik me voor het eerst verdiept in het waarom van hun staking. Behalve voor de enkeling die zich ernstig misdroeg, kreeg ik op voorhand sympathie voor de stakers. Ik zie het al helemaal voor me. Even niet gamen of chatten, maar met een paar oude lakens en spuitbussen wat spandoeken in elkaar flansen en vervolgens met je vriendjes naar het Museumplein. Als ik op de middelbare school had gezeten, had ik zeker meegedaan. Niet met slopen of agenten verwonden, maar wel met demonstreren tegen staatssecretaris Bijsterveld die in Den Haag zo ver van het onderwijs afstaat dat ze niet eens weet hoe een vijftienjarige scholier eruitziet. In de jaren tachtig en negentig heb ik veelvuldig gedemonstreerd. Zo liep ik mee in marsen tegen de neutronenbom, racisme en de uitbreiding van Schiphol, en was ik voor verdraagzaamheid en een autovrije binnenstad. Veel heeft het niet geholpen, maar gezellig was het wel. Staken anno 2007 is anders. Er is een website (www.stop1040.nl) gemaakt die keurig meldt hoe je het Museumplein kan bereiken ('vanaf de

Door het protest zijn scholieren geïnteresseerd in de politiek en tonen zij zich betrokken bij onderwijs en maatschappij

zocht niet te staken omdat 'de maatschappelijke risico's te groot' zouden zijn. Volstrekte onzin van De Vries met zijn typerende CDA-praatjes. De regel van 1040 lessen is te streng, zeker als je dat getal met de ons omringende landen vergelijkt. Natuurlijk weet ik dat ook de demonstratie van afgelopen vrijdag uiteindelijk niets zal opleveren, maar er is een positief punt. Dankzij de staking zijn tienduizenden scholieren opeens geïnteresseerd in de politiek en tonen zij zich betrokken bij onderwijs en maatschappij. Uniek en onbetaalbaar, maar daar heb ik ze bij het CDA nog niet over gehoord.

Jim Jansen, jff@folia.uva.nl

UvA-archieven naar Stadsarchief

De UvA heeft op 30 november facultaire archieven uit de periode 1877-1997 overgedragen aan het Stadsarchief.

In de Koningszaal van gebouw De Bazel aan de Vijzelstraat, waarin sinds kort het Stadsarchief is gevestigd, tekenden UvA-collegevoorzitter Karel van der Toorn, gemeentearchivaris Jan Boomgaard en de rijksarchivaris van Noord-Holland Lieuwe Zoodma (foto) de akten van overbrenging en uitlegging. De overdracht van de archieven vormde de afsluiting van een groot archiefproject van de afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV) onder leiding van Menno Polak.

Volgens de Archiefwet 1985 moeten de archieven van openbare instellingen naar openbare rijksarchiefbewaarplaatsen worden overgebracht. In die zin gaf de UvA gewoon gehoor aan de wet. Althans, voor een deel, want het Stadsarchief is geen rijksinstelling, maar een gemeentelijke instelling. Omdat de UvA tot 1961 een gemeentelijke instelling was, belandden de UvA-archieven tot dat jaar automatisch in het Stadsarchief. De archieven van na die tijd zouden volgens de wet eigenlijk naar het Rijksarchief van Noord-Holland in Haarlem moeten worden overgebracht. Het gevolg zou een verspreiding van het UvA-archief zijn

foto: Jordi Huisman

Vlnr: Lieuwe Zoodma, Karel van der Toorn en Jan Boomgaard

Uit tientallen UvA-gebouwen heeft de projectleiding de afgelopen jaren archiefmateriaal bijeen geschrapt dat de moeite van het bewaren mogelijk waard was. Van de

tenschappelijk bedrijf, en onderzoeksmateriaal. Polak: 'Mensen willen altijd graag weten of er bij zo'n speurtocht ook leuke dingen worden gevonden.'

Leuke dingen te over, zo bleek. Polak: 'Een ongeopende brief met de benoeming van een hoogleraar, een envelop met geld in de archieven van (waar anders) de economische faculteit, een boze brief van medewerkers van het Zeeman Laboratorium. We kwamen veel brieven op poten tegen, maar er was ook een brief bij met poten, afkomstig uit het archief van het Zoologisch Museum Amsterdam.'

Na de ondertekening van de akten werd het boek *Over de volle breedte: Amsterdams universitair onderzoek na 1970* gepresenteerd, dat was samengesteld ter markering van de afsluiting van het archiefproject. (DW)

'Het archief bevat veel leuks, zoals een ongeopende brief met de benoeming van een hoogleraar'

geweest over twee locaties, en dat is niet praktisch. Gemeentearchivaris Jan Boomgaard: 'Je moet nooit beginnen aan het ontvlechten van een archief.' Om toch aan de wet te voldoen werden de archieven van na 1961 op papier overgebracht naar Haarlem en daarna in 'eeuwigdurende bruikleen' gegeven aan het Stadsarchief.

3,5 kilometer papier is volgens Menno Polak van de DIV uiteindelijk 750 meter overgebleven dat is geordend, toegankelijk gemaakt en nu dan is overgebracht naar het Stadsarchief. Het UvA-archief omvat notulen van vergaderingen, examenregisters, omvangrijke correspondenties over de universiteit en de organisatie van het we-

Neurocampus.nl

Braintraining op internet slaat aan. Binnen zeven weken na de lancering van de site staat de teller al op een half miljoen hersenoefeningen. Wie naar www.neurocampus.nl gaat, kan kiezen uit maar liefst 28 oefeningen, verdeeld over de thema's 'inzicht', 'taal', 'rekenen' en 'geheugen'. Bezoekers kunnen zich gratis inschrijven en mogen zich vervolgens student noemen. Dagelijks kunnen zij hun voortgang bijhouden en zich vergelijken met andere studenten. Opvallend is de verdeling man-vrouw. Ongeveer 70 procent van de braintrainers is vrouw, hoofdzakelijk in de leeftijd van 40 tot 60 jaar. Bezoekers van de website oefenen gemiddeld 15 minuten per keer. Dat komt overeen met de aanbevelen hoeveelheid hersentraining. Neurocampus is tot stand gekomen met hulp van experts en TNO. (TvdW)

Master duurder

Minister Plasterk wil masterstudenten meer voor hun opleiding laten betalen. Hij overweegt voor de laatste opleidingsfase een hoger collegegeld, of omzetting van de studiebeurs in een lening die moet worden terugbetaald. Met het geld wil hij de kwaliteit van het hoger onderwijs verbeteren. Plasterk wil dat studenten beter nadenken of ze wel aan een master willen beginnen. 'De hoogte van het collegegeld kan helpen bij zo'n beslissing.' Uitbreiding van het aantal hoogopgeleiden, een streven van het kabinet, is volgens de minister iets anders dan dat 'iedereen zo lang mogelijk studeert'. Het bezuinigen op de masters lag vorige maand al als alternatief op tafel om daarmee de salaristijging voor leraren te betalen. Toen koos Plasterk echter voor een verhoging van het collegegeld voor alle studenten.' (Bron: de Volkskrant)

Diëten

De afdeling humane voeding van Wageningen Universiteit gaat een vergelijkend onderzoek doen naar afslankdiëten. De onderzoekers gaan de effecten vergelijken van het Lady-Linediet, het Sonja-Bakkerdieriet en een afslankdieriet dat helemaal beantwoordt aan de richtlijnen goede voeding. 'We willen graag meer weten over commerciële en andere diëten waarmee veel mensen proberen af te slanken', vertelt dr. Jeanne de Vries. 'We willen weten welk dieetconcept in de praktijk het beste werkt.' Voor het onderzoek worden vijftig deelnemers acht maanden lang gevolgd terwijl ze een van de diëten volgen. Een jaar na afloop van hun dieet worden ze nog eens opgezocht. Afvallen op een tijdelijk dieet lukt bijna altijd, volgens De Vries. 'Het vasthouden van het streefgewicht is echter niet zo eenvoudig. We zijn benieuwd in hoeverre onze deelnemers daarin slagen.' (Bron: Resource, weekblad Wageningen Universiteit)

Krassamen op Sinterklaasavond

Op 5 december zet de Jfas (Juridische Faculteit der Amsterdamse Studenten) een 'krassame' op haar website.

Met de krassame, een zogenaamde virale actie waarvan het de bedoeling is dat iedere bezoeker spontaan aan de game gaat meedoen, hoopt de Jfas haar website meer naamsbekendheid te geven. 'Het spel is een 'tool' die nog niet eerder is ingezet door een studievereniging, dus we zijn benieuwd hoe het gaat lopen', vertelt Jfas-voorzitter Paul Josephus Jitta (22). 'Het spel is bedoeld voor rechtenstudenten van de UvA, maar ook andere geïnteresseerden kunnen meedoen.'

De vierjarige rechtenstudent werkte samen met zes anderen aan het initiatief. Creatief bureau dpdk deed de eerste investering. Op de nieuwe Jfas-site, die sinds vier maanden bestaat, vindt men allerlei informatie over de juridische wereld: van

masterclasses tot vacatures en kantorenpagina's. Josephus Jitta: 'Naast onze site proberen we ook door middel van posters en flyers aandacht te krijgen voor het spel.' Degenen die straks willen meespelen,

'Het spel is een tool die nog niet eerder is ingezet door een studievereniging'

moeten zich eenmalig registreren. Zij krijgen standaard twee 'credits'. Als je wilt – je moet drie keer hetzelfde hebben gekrast – maak je kans op een van de prijzen. Deze zijn van sponsors afkomstig. Josephus Jitta: 'Naast boekenpakketten hebben we ook luxe gadgets te vergeven, zoals een mp4-speler en een iPhone. Ook is er een echte Baker & McKenzie-fiets te winnen.' Heb je

gewonnen, dan moet je je beloning zelf ophalen, maar wie heeft dat niet over voor een gratis iPhone?

Josephus Jitta hoopt dat toekomstige krassers het aan hun vrienden zullen door-

vertellen. 'Als je je credits hebt verspeeld, kun je deze weer bijverdienen door nieuwe mensen aan te melden.' Op die manier kan er zo vaak worden gespeeld als gewenst. Of het 'olievlekeffect' zal optreden, wacht de voorzitter rustig af. Josephus Jitta: 'Het belangrijkste is nu om zo veel mogelijk mensen op de hoogte te brengen van het spel.' (Natascha Pelgrom)

OR-FMG wil ontslag AIM-directeur

De Ondernemingsraad van de Faculteit Maatschappij en Gedragswetenschappen (OR-FMG) heeft de decaan 'geadviseerd' de directeur van het Amsterdams Instituut voor Maatschappijwetenschappen (AIM), Isabel Gallin, 'per direct van de leiding van het AIM te ontheffen'.

In de brief, die eind september werd verstuurd, beklaagt de OR-FMG zich over het slechte functioneren van de directeur. Een groot aantal medewerkers zou zich door haar 'onredelijk en onjuist' behandeld voelen. De OR spreekt in de brief van 'management by intimidation'. De OR stuurde de brief naar de medewerkers van het AIM en zette de brief op zijn website. Anderen verspreiden de brief later onder de afdeling politicologie en de afdeling sociologie en antropologie.

De onderwijsvakbonden AbvaKabo en Vawo stuurden ook een brief op poten aan de decaan. Volgens de bonden werden medewerkers door Gallin 'bruut bejegend, bedreigd en onverwacht aan de kant gezet'. Volgens de bonden zou maar liefst de helft van de AIM-medewerkers zich ziek hebben gemeld of elders werk hebben gezocht.

Decaan a.i. Len de Klerk ging niet op het verzoek van de OR in. Hij was ook verbolgen over het publieke karakter van het verzoek. De Klerk verstuurde twee weken later een brief aan alle medewerkers van het AIM en de eerdergenoemde afdelingen. Daarin liet hij weten dat de OR 'ver over de grens van het toelaatbare' is gegaan door publiek te gaan met zijn 'advies'. De relatie tussen Gallin en haar medewerkers zou 'onnodig zijn geschaad'. De Klerk kondigde in de brief wel een onderzoek aan naar het functioneren

Jaron Beekes

van 'de structurele omstandigheden waaronder het AIM werkt'.

De OR wacht voorlopig de resultaten van het onderzoek af. OR-voorzitter René Hulst: 'Ik verwacht voor de kerst een rapport.' Ook De Klerk wacht de uitslagen van het onderzoek af. Aangaande het functio-

neren van Gallin meldde De Klerk: 'Ik heb daarover niks te vinden tegenover de buitenwacht. Personeelsbeleid is per definitie vertrouwelijk.' Volgens de decaan is het onderzoek wellicht pas in het nieuwe jaar afgerond. Isabel Gallin wilde geen commentaar leveren. (EvdB)

Hebe Verrest (1974) promoveerde 30 november bij geografie, planologie en internationale ontwikkelingsstudies op 'Home-Based Economic Activities and Caribbean Urban Livelihoods. Vulnerability, Ambition and Impact in Paramaribo and Port of Spain'.

Wat is het belang van Home-Based Economic Activities (HBEA's)?

'HBEA's zijn economische activiteiten die ten minste deels in of rond iemands huis uitgevoerd worden. Denk aan het bereiden en verkopen van voedsel, aan kappers of automonteurs. HBEA's zijn een belangrijke bestaansvererving voor lagere-inkomensgroepen in ontwikkelingslanden. Niet alleen vanwege het financiële aspect, maar ook vanwege gebrekkige toegang tot ander werk en omdat het te combineren is met andere activiteiten, bijvoorbeeld een andere baan of zorgtaken.'

Wat zijn uw voornaamste bevindingen rondom HBEA's in Paramaribo en Port of Spain?

'In de door mij bekeken arme wijken in deze steden heeft 39 procent van de huishoudens een HBEA die geld oplevert, en nog eens 20 procent een die goederen oplevert via bijvoorbeeld landbouw. Voor meer dan de helft van deze huishoudens is de HBEA het secundaire inkomen. Het speelt vooral een rol in het zekerder maken van iemands bestaan. De meeste HBEA's zijn informeel georganiseerd, sterk geïntegreerd in het huishouden, leveren producten aan de buurt en maken weinig gebruik van trainingen en kredieten die de overheid hun biedt.'

U schrijft dat trainingen en microkredieten lang niet voor iedereen gunstig zijn.

'Een krediet is een schuld, en daarmee een risico. Lang niet iedereen wil zich daaraan wagen. Schulden zijn de belangrijkste veroorzaker van armoede. Bovendien is dus voor de meeste mensen de HBEA een secundaire activiteit en willen ze deze niet laten groeien. Dat zou ten koste gaan van hun andere activiteiten.'

Wat moet er volgens u gebeuren om deze lage-inkomensgroepen te helpen?

'Voor wat betreft Suriname en Trinidad speelt het probleem dat de toegang tot de arbeidsmarkt beperkt is. Dit komt onder andere doordat de kwalificaties van veel mensen niet aansluiten op de vraag. Dit kan verbeterd worden via de juiste scholing. Ook zou er werkgelegenheid gecreëerd kunnen worden door de focus vanuit de overheid niet te leggen op de microbedrijven maar op de middenbedrijven. Deze bedrijven creëren banen voor meerdere mensen, de meeste HBEA's niet.' (NB)

Kunstenaar dankt AMC met 'Bloemen'

In de Brummelkamp Galerie van het AMC werd op 29 november de expositie Bloemen van kunstenaar en oud-AMC-patiënt Albert van Westing (op de foto uiterst links) geopend.

De expositie bevat vijftien grote zogeheten piëzografieën, digitale foto's met een zeer hoge resolutie, die hun uiteindelijke vorm krijgen door een proces van reproduceren en ambachtelijk gebruik van photoshoptechnieken. Van Westing heeft de prenten geschonken aan de afdeling cardiologie, die volgens hem wel een vleugje natuur kon gebruiken. De kunstenaar verbleef in 2005 langdurig op die afdeling. Na ontslag uit het ziekenhuis raakte hij ervan overtuigd dat uitzicht op de natuur, maar ook op afbeeldingen daarvan, de genezing van patiënten ten goede komt. Uitgangspunt voor de selectie waren de fleurige bloemen die Van Westing had aangetroffen in de AMC-kiosk, in voor patiënten bestemde boeketten en in de volkstuinten nabij het AMC. Voor elk van zijn piëzografieën fotografeerde hij één bloem als basismateriaal voor verdere bewerking. De Brummelkamp Galerie is gevestigd op locatie Do van het

foto: Jordi Huismans

AMC, tegenover het Dagcentrum en is geopend van 8.00 tot 20.00 uur. De tentoon-

stelling is te zien tot en met 27 januari. (DW)

week 48

Spui 25, vrijdagavond 30 november, Remco Campert bereidt zich voor op het lezen van zijn gedicht 'Solo in een drankzuchtige aprilnacht' uit zijn nieuwe bundel *Nieuwe herinneringen*.

Van der Toorn bij Verenigde Naties

Op uitnodiging van Ban Ki-moon, secretaris-generaal van de Verenigde Naties, was CvB-voorzitter Karel van der Toorn afgelopen week in New York bij het Global Colloquium of University Presidents.

De bijeenkomst, waaraan 25 universiteiten deelnamen, was een voorbereiding op de klimaatconferentie in Bali, die deze week plaatsvindt. Namens de UvA was Van der

Uit Europa waren de universiteiten van Parijs en Oxford aanwezig terwijl ook genommeerde instellingen als Yale, Harvard en Princeton vertegenwoordigers hadden gestuurd. De UvA kreeg volgens Van der Toorn een speciale plek toebedeeld. 'Met de New York University, die de conferentie organiseerde, hebben we een langlopende goede relatie en daarom ben ik gevraagd

te richten. Ook gaat de UvA binnenkort voor honderd procent over op groene stroom.' Volgens Van der Toorn moeten ook op het gebied van onderzoek de bakens verzet worden. 'Het milieuvraagstuk moet als het ware over het bètaonderzoek worden heen getild omdat er behoefte is aan concrete oplossingen. In de toekomst wordt het dus ook het terrein van bijvoorbeeld economie, sociologie en geschiedenis. Dat is een nieuwe manier van denken waar ik voorstander van ben. Uiteindelijk moeten de universiteiten de milieuproblemen in kaart brengen en analyseren, en vervolgens moeten ze met betaalbare oplossingen komen die gebruikersvriendelijk zijn.'

Tijdens een van de lunches schoof ex-president Bill Clinton aan. Van der Toorn had een onderhoud van een klein halfuur met de voormalige president: 'Clinton is aardig, heel gewoon. Hij heeft zijn kennis nauwgezet op orde. Hij nam uitgebreid de tijd om met iedereen te praten en op het podium hield hij een uitgebreide voordracht zonder een letter op papier. Een charismatisch persoon.' (JJ)

'Het milieuvraagstuk moet als het ware over het bètaonderzoek worden heen getild omdat er behoefte is aan concrete oplossingen'

Toorn samen met Louise Fresco, universiteitshoogleraar duurzame ontwikkeling, uitgenodigd om te participeren in een discussie over het milieu. Van der Toorn: 'De conferentie op Bali is een vervolg op de Kyoto-conferentie van 1997. Mede omdat alle belangrijke universiteiten waren vertegenwoordigd, waren het bijzondere inspirerende dagen.'

om voor de verslaglegging te zorgen en heeft Louise een presentatie gehouden. Dat is goed voor de UvA en het was bijzonder om te doen. En er zijn daadwerkelijk stappen in de goede richting gezet.'

Universiteiten moeten zelf het goede voorbeeld geven, zegt Van der Toorn. 'Door bijvoorbeeld duurzaam te bouwen of op een milieuvriendelijke manier je organisatie in

Zestig jaar Folia digitaal

De afdeling universiteitsgeschiedenis heeft het plan opgevat de belangrijkste bronnen van de universitaire geschiedenis te digitaliseren. Daaronder Folia.

Komend kalenderjaar zal er een plan de campagne worden opgezet, er zal een projectvoorstel worden gedaan en er zal bekeken worden waar het geld vandaan moet komen. Marike van Roon, conservator universiteitsgeschiedenis, wil de belangrijkste bronnen van de universitaire geschiedenis digitaliseren. 'Het gaat dan met name om de Universitaire Jaarboeken, *Propria Cures* en *Folia*. Alle drie de uitgaven zijn gedrukt op krantenpapier en sommige edities zijn al heel oud. *Folia* is zestig jaar, *Propria Cures* nog veel ouder. Als je het blad omslaat, breekt het papier al.' Tot nu toe is *Folia* te recent geweest om in aanmerking te komen voor digitalisering. Van Roon: 'De geschiedenisbronnen uit de achttiende en negentiende eeuw gingen steeds voor, waardoor er voor *Folia* of *Propria Cures* geen prioriteit was. Dat is nu anders.'

Van Roon is uiteindelijk wel blij dat *Folia* nu pas aan de beurt komt, want de digitaliseringstechnieken zijn recentelijk behoorlijk verbeterd. 'We kunnen nu gebruik gaan maken van de vernieuwde Optical Character Recognition-techniek (OCR).' De oude OCR-techniek is volgens Van Roon altijd lastig toepasbaar geweest bij kranten. 'De letters van oude kranten vloeiden gemakkelijk dicht, en dan ontstaan er leesfouten.' Bij die vernieuwde techniek wordt de te digitaliseren tekst gescand en worden de gedrukte letters heel nauwkeurig ingelezen, waardoor de karakters goed worden herkend. Van Roon: 'Als gevolg van die techniek kun je direct een index maken en op woordbasis zoeken. Ook het dichtvloeien van letters komt niet meer voor.'

Van Roon wil zich vooral gaan richten op *Propria Cures* en *Folia*. 'Want de Universitaire Jaarboeken worden ook door het Stadsarchief gedigitaliseerd, dus die zijn minder urgent.' Van Roon wil komend jaar om de tafel gaan zitten met de besturen van *Propria Cures* en *Folia* om te inventariseren in hoeverre beide bladen behulpzaam kunnen zijn bij het project. (DW)

In memoriam Boeli van Leeuwen

De Antilliaanse schrijver Boeli van Leeuwen was op en top een eilandelijk schrijver, maar een schrijver die de grenzen van zijn eiland Curaçao glansrijk oversteeg. Hij overleed op donderdag 29 november om 11 uur 's avonds in de Taamskliniek op Curaçao.

Op 27 oktober 1950 promoveerde mr. W.C.J. van Leeuwen aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam op het proefschrift *Verwerking van het recht op het over- en gekomene*. Drie jaar eerder had hij al zijn eerste literaire werken het licht gegeven: de poëziebundel *Tempels in woestijnen* en de novelle *De Mensen*. In 1959 zou zijn tot op heden vaak herdrukte roman verschijnen: *De rots der struikeling*. Dat met die rots Curaçao bedoeld was, maakte ook het 'Zuid-Amerikaanse' omslag van de eerste uitgave al direct duidelijk: een cactus op een eiland met een felgele zon erboven. Die debuutroman ademt, net als *Een vreemde deling op aarde* uit 1962 en *De eerste Adam* uit 1966, een geest van onorthodoxe katholicisme – wat nogal opmerkelijk is voor een nakomeling van protestantse blanken. Søren Kierkegaard en Teilhard de Chardin, de in de aanloop naar het Tweede Vaticaanse Concilie misschien wel meest gelezen theologen, waren in die vroegste romans rond. En nog in zijn laatste boek, de essaybundel *De taal van de aarde*, droeg Van Leeuwen een opstel op aan een van de progressieve gangmakers van Vaticanum II, Edward Schillebeeckx. Boeli van Leeuwen was gefascineerd door de merkwaardige katholiciteit die zijn geboorteland de Zuid-Amerikaanse levensfeer binnentrekt. Van wat voor de buitenstaander een

Boeli van Leeuwen met vrouw en kind ten tijde van zijn promotie

karig leven op een kale rots is, maakte hij een bestaan vol mythische dimensies. Het eiland was voor hem een afschaduwing van de grote wereld, waarin kerk en kapitaal aan de touwtjes trekken. Van Leeuwen

keek ernaar met verbazing, verbijstering en verontwaardiging. Hij zocht naar een grondpatroon dat aan de chaotische en agressieve wereld een beetje waardigheid zou kunnen verlenen, en meende die terug te vinden bij de kleine krabbelaars, de hoeren, de straatventers, de vissers. Jezus was voor hem zo'n aansprekende figuur, omdat hij zijn discipelen allereerst zocht in diezelfde lagen van de bevolking. Kierkegaard, Teilhard de Chardin, Schillebeeckx, de theologen die de menselijkheid van de Christusfiguur uittekenden: ze zijn allang door het pijprokende orakel uit Roermond, Jo Gijsen, bisschop van Reykjavik, en zijn Vaticaanse paardenfluisteraar Joseph Alois Ratzinger onder dikke lagen soutanestof afgedekt. Van Leeuwen zette zijn zoektocht voort in nieuwe boeken die hun taal slepen aan die van de bijbel: *Schil-den van leem* (1985), *Het teken van Jona* (1988) en de schitterende bundel *columns Geniale anarchie* (1990). Hij zette onvergetelijke passages neer, zoals de scène waarin hij het uitschot van Curaçao toespreekt vanaf een wankel tafel, en hij met de fles in de hand en bankbiljetten uitstrooiend, met groot kabaal neerstort. Het was een fraaie demonstratie van zijn credo: 'Een boek is dan pas groot wanneer er een wereld voor ons opengaat waarin de schrijver zelf ten onder gaat aan het geschapene en in zekere zin machteloos staat ten aanzien van zijn creatie.' (Michiel van Kempen)

Michiel van Kempen is schrijver, surinamist en bijzonder hoogleraar West-Indische letteren aan de Universiteit van Amsterdam.

‘De Oudheid is in’

Door Tamara van der Wind

Donderdag 6 december neemt Fik Meijer afscheid van de UvA. ‘De afgelopen 28 jaar heb ik ervaren als een groot feest. Ik heb hier kunnen doen wat ik wilde.’

‘Emiriti’ staat er op de kamerdeur waar aftredend hoogleraar oude geschiedenis Fik Meijer zijn bezoek ontvangt. ‘Maar ik noem het altijd de oude-lullen-kamer’, zegt hij lachend. Toch beklimt de senior even later met gemak een verwarming, nadat de fotograaf heeft opgemerkt dat het touwtje van de rolgordijnen het beeld verpest. En hij vraagt quasi-serieus of hij soms met zijn kortingsbewijs voor het openbaar vervoer op de foto moet. Het is duidelijk: Meijer moet nog even wennen aan zijn nieuwe status van ‘bejaarde’. In augustus werd hij 65 en deze week neemt hij na bijna dertig jaar trouwe dienst officieel afscheid van de UvA. Maar er is geen sprake van dat Meijer het rustiger aan gaat doen. ‘Vanaf de zomervakantie ben ik veel op reis geweest. Ik heb groepen met mensen rondgeleid door de mediterrane wereld. Vandaar dat ik nu pas de tijd heb gevonden om mijn afscheidscollege te geven.’

AMERIKA

In dat college zal het gaan over de wijze waarop moderne machthebbers omgaan met de Romeinse cultuur en politiek. Centraal staat hoe de Amerikaanse presidenten de allure van Romeinse keizers proberen aan te nemen. Meijer heeft voor dit onderwerp gekozen omdat hij wil laten zien dat hij met beide benen in de samenleving staat en niet in de Oudheid is blijven hangen. ‘Het

Fik Meijer (1942) studeerde klassieke talen en oude geschiedenis aan de Universiteit van Leiden, waar hij in 1973 promoveerde op een proefschrift getiteld *Catilina*: een studie naar de sociaal-economische en politieke achtergronden van de Catilinarische samenzwering. Na twaalf jaar als leraar werkzaam te zijn geweest in het voortgezet onderwijs en het hbo maakte hij in 1979 de overstap naar de Universiteit van Amsterdam. In 1992 werd hij bijzonder hoogleraar zeegechiedenis van de klassieke oudheid en in 1999 hoogleraar oude geschiedenis. Aanvankelijk publiceerde Fik Meijer vooral over de late Romeinse republiek, en vervolgens over de maritieme geschiedenis van de Grieken en Romeinen. Ook vertaalde hij teksten van Griekse en Latijnse auteurs, waaronder Gregorius van Tours, Flavius Iosephus (samen met Marinus Wes) en Paulus Diaconus (samen met Ted Meijer). De laatste tien jaar heeft hij zich toegelegd op het schrijven voor een groter publiek. Enkele titels zijn *Paulus' zeereis naar Rome*, *Vreemd Volk*, *Keizers sterven niet in bed* en *Macht zonder grenzen*.

Amerika van nu is op bepaalde vlakken te vergelijken met het Romeinse Rijk. Er zijn opvallende parallellen zichtbaar tussen deze twee machthebbers. Amerika is het machtigste land ter wereld en heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Tegelijkertijd zijn er symptomen van een teruggang. Ik ben geen moralist, ik ga niet vertellen wat er allemaal verkeerd is aan het land. Ik wil slechts aantonen wat de gevolgen kunnen zijn op poli-

de hedendaagse draai die hij aan het onderwerp geeft. Hierdoor wordt de Oudheid voor een breed publiek toegankelijk gemaakt. Zijn boeken zijn dan ook erg populair. Meijer: ‘Je schrijft niet voor Jan met de korte achternaam. Althans, ik zou dat niet kunnen. Vroeger schreef ik ook veel wetenschappelijke artikelen en dan was het nog maar de vraag hoeveel collega's bereid waren om die te lezen. Bij boeken is het heel duidelijk:

‘Er is een opvallende gelijkenis tussen het uiterlijke vertoon van een Romeinse keizer en de president van Amerika’

tiel, economisch en sociaal vlak van het oorlogszuchtige beleid dat nu gevoerd wordt. Het is frappant dat de Founding Fathers, de stichters van Amerika, een heel ander idee hadden van hoe Amerika eruit moest komen te zien dan hoe het daadwerkelijk geworden is. Net zoals de stichters van Rome dat hadden. Amerika heeft tendensen van Rome, maar ik wil niet stellen dat ze in alle opzichten te vergelijken zijn.’ In zijn laatste boek *De oudheid is nog niet voorbij* behandelt Meijer dit thema ook. Daarin schrijft hij: ‘Historici die zich op de vergelijking van de twee grootste wereldmachten hebben geworpen, gewagen steeds van de opvallende gelijkenis tussen het uiterlijke vertoon van een Romeinse keizer en de president van Amerika. Iemand die dat heel mooi doet is Cullen Murphey. In *Are We Rome? The Fall of an Empire and the Fate of America* beschrijft hij de aankomst van George W. Bush op Shannon Airport in Ierland, enkele jaren geleden. Op de startbaan zag hij de twee jumbojets van de Amerikaanse president, omgeven door een versperding van prikkeldraad. Luchtdoelraketten en Amerikaanse militairen in gevechtstenuue moesten de veiligheid van de machtigste man ter wereld garanderen. Het geheel deed hem denken aan een Romeinse keizer op rondreis in zijn rijk.’ Meijer: ‘Er zijn mensen, zoals ik, die denken dat Bush scheert langs de grenzen van het onmogelijke. Maar er is ook een groep die het als de taak van een wereldleider ziet om overal vrede en vrijheid te stichten. Oorlog en het bijkomende civiliseringsproces is de prijs die maar betaald moet worden om de rol van wereldmacht te kunnen blijven vervullen.’

BRED PUBLIEK

Meijer heeft een groot aantal boeken over de Oudheid op zijn naam staan die zich vooral onderscheiden door

er worden er veel of weinig van verkocht. Ik vind het fantastisch dat ik een groot publiek aanspreek.’

UVA

Hoe kijkt Meijer terug op zijn tijd aan de UvA? ‘Ik heb eerst in het middelbaar en hoger onderwijs lesgegeven. Dat beviel goed, maar op een universiteit werken is nog veel leuker. Je hebt een grotere dosis vrijheid, je kunt over allerlei onderwerpen nadenken en er is meer reflectie. Over het algemeen zijn de studenten erg gemotiveerd. De afgelopen 28 jaar heb ik ervaren als een groot feest. Ik heb zelf gestudeerd in Leiden en toen ik naar Amsterdam kwam, viel met name het verschil in sfeer tussen de universiteiten mij op. In Leiden ging het er meer gereguleerder aan toe. Alles was daar afgebakend. Wat mij zo aantrekt in Amsterdam, is dat er ruimte is voor eigen inbreng. Ik heb hier kunnen doen wat ik wilde. Een ding is me wel bijgebleven. Toen ik hier 28 jaar geleden kwam werken, waren er collega's die riepen: oude geschiedenis, dat is meer oud dan geschiedenis. Ze beschouwden het vak als iets halfslachtigs. De contemporaine geschiedenis, daar kon je pas iets mee in hun ogen. Het zag er in die tijd zelfs naar uit dat de vakgroep oude geschiedenis zou worden opgeheven en dat ik geen opvolger zou krijgen. Met dat vooruitzicht heb ik jaren moeten werken. Uiteindelijk is het allemaal goed gekomen, de Oudheid lijkt zelfs weer in te zijn.’ Meijer heeft als specialisatie de maritieme geschiedenis van de Oudheid. ‘Ik heb iets met water, kom uit de zwimmerswereld. Vroeger heb ik veel aan waterpolo gedaan. Ook onderwaterarcheologie kon op mijn interesse rekenen. Ik heb aan diverse expedities meegedaan. Je zou kunnen zeggen dat zeegechiedenis een

foto: Bob Bronshoff

passie is. De literatuur houd ik nog steeds bij. Als er een nieuwe ontdekking wordt gedaan, ben ik meteen op de hoogte.'

BESCHAVING

Sinds de zomervakantie is Meijer gestopt met werken. 'Ik heb nog geen tijd gehad om me te vervelen. Door mijn afscheid sta ik volop in de publieke belangstel-

ling. De interviewaanvragen vliegen me om de oren. Bang om na mijn vertrek in een zwart gat te vallen ben ik niet. Ik ga door met het rondleiden van groepen mensen door Griekenland, Italië, Turkije en Libië. Verder ga ik gastcolleges, cursussen en lezingen geven. Maar ik blijf vooral veel schrijven. Mijn uitgever organiseert binnenkort samen met het Allard Pierson Museum *De week van de Oudheid*. In het kader daarvan

zal ik een klein boekje schrijven over beschavings-offensieven. Dat is mijn volgende project. En mijn kleinkinderen willen nog weleens klagen dat ze me te weinig zien, dus daar ga ik ook iets aan doen.' ●

Het afscheidscollege van prof. dr. F.J.A.M. Meijer vindt plaats op donderdag 6 december om 15.00 uur in de aula van de UvA, Singel 411.

Tandartsen in nood

Door Dirk Wolthekker

Klachten over onderwijs. Een tekort aan patiënten en docenten. Nieuwbouw die bij oplevering al te klein zal zijn. Het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam kampt met heel wat problemen. Bestuurders doen hun best, maar studenten vinden dat de knelpunten te traag worden opgelost. 'Acta is een we-doen-maar-wat-land.'

Van alle faculteiten aan de UvA scoort de tandheelkunde-faculteit het slechtst onder studenten. Een onvoldoende is het niet, maar verder dan een zes plus komt de opleiding niet in de jaarlijkse kwaliteitsmonitor, uitgevoerd door het weekblad Elsevier. Aan de meetmethode en de bijbehorende enquêteresultaten van die kwaliteitslijstjes valt vaak wat af te dingen, maar in dit geval wordt het cijfer bevestigd door studenten die in een filmpje van Campus TV en op de website van Folia bevestigen dat niet alles roze en ei is in het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (Acta). Een greep uit de klachten: 'Ik zie Acta de komende honderd jaar niet verbeteren. Dat gaat het organisatorische vermogen van de beleidsmakers te boven'; 'Volgens mij draait het bij Acta alleen om geld en is onderwijs bijzaak'; 'Het is hoog tijd voor een interim-manager die eens flink de bezem door Acta haalt'; en 'De hele organisatie is kut en totaal niet gericht op de student'.

Acta-decaan Wouter Beertsen tilt niet zo zwaar aan deze 'ongenuanceerde anonieme uitspraken', die volgens hem slechts oog hebben 'voor de negatieve kanten van de tandartsenopleiding'. Tegelijkertijd verhult Beertsen niet dat Acta al langere tijd wordt geconfronteerd met knelpunten. 'Die overigens voor een deel te maken hebben met de aard van de opleiding. Er is geen opleiding die zo sterk geprogrammeerd is als tandheelkunde.'

Beertsen wijst op de in september door het SCO-Kohnstamm Instituut uitgebrachte WO-monitor, waaruit blijkt dat Acta-tandartsen die zijn afgestudeerd in de studiejaren 2003-2004 en 2004-2005, prima terechtkomen: ze hebben snel een baan, verdienen het hoogste bruto uurloon van alle startende UvA-afgestudeerden (29,84 euro in 2006) en 87 van de 100 afgestudeerden zou weer bij Acta gaan studeren als ze weer zouden moeten kiezen. De diepgang van de opleiding werd door 71 procent van de in 2005 afgestudeerde tandartsen als 'precies goed' omschreven.

RUIMTEGEBREK

Deze cijfers zijn zo slecht niet, maar de opleiding wordt door (een deel van de) studenten toch anders gewaardeerd. Kristof Dehaen en Anne van den Essenburg van de Facultaire Studentenraad denken dat dit komt door de complexiteit en intensiteit van het onderwijs aan Acta. Van den Essenburg: 'Zestig procent van het onderwijs bestaat uit practica, en de roosters zijn niet flexibel. Veel vakken moet je gehaald hebben voordat je verder kunt met je opleiding. Maar als je een

vak niet haalt, word je ingehaald door de studenten van het jaar onder je, met wie je gezamenlijk het tentamen of de practicumtoets moet doen. Daar is geen ruimte voor, waardoor mensen om zes uur al voor de deur gaan staan om een plaats in de tentamen- of practicumzaal te bemachtigen.'

Afgezien daarvan zijn er vakken die sowieso door te weinig mensen worden gehaald. Het blok Mens en ziekte 1 werd vorig jaar door 70 procent van de eraan deelnemende studenten niet gehaald. Marjoke Vervoorn, directeur onderwijs van Acta, geeft toe dat dit blok door veel mensen niet werd gehaald, maar nuanceert het percentage. Volgens haar is het vertekend doordat er veel recidivisten aan het blok meededen. Vervoorn: 'Van de mensen die voor de eerste keer aan het tentamen deelnamen, haalde driekwart het tentamen juist wel.'

Problemen worden gesignaleerd, maar niet direct opgelost, zeggen Dehaen en Van den Essenburg, die Acta kwalificeren als een 'we-doen-maar-wat-land'. Er ontbreekt vooral feedback en controle. Dehaen: 'Het

met een mond, tanden en kiezen; in de tweede fase op echte patiënten: boren, kiezen vullen, kronen en bruggen plaatsen – iedereen moet dit zowel preklinisch als klinisch hebben gedaan. Het probleem in de eerste fase is dat er te weinig oefenhoofden zijn voor het aantal studenten waardoor er wachttijden ontstaan en er 's avonds moet worden geoefend. Tot 1 oktober was er voor de avonduren geen docent (lees: student-assistent) beschikbaar. Nut en noodzaak hebben ertoe geleid dat er nu twee docenten zijn aangesteld. Het tekort aan kunsthoofden en het ruimtegebrek zullen overigens op afzienbare termijn worden beperkt als de Simodont zal worden geïnstalleerd, een oefenapparaat met geprogrammeerde weerstand, gebaseerd op het systeem van de flight simulator bij vliegtuigen.

Ook de klinische fase zorgt voor problemen. Dehaen: 'Je moet er zelf voor zorgen dat je voldoende patiënten hebt. Die schrijven zich weliswaar zelf in als patiënt, maar niet in voldoende mate. In de masterfase moet je veertien wortelkanaalbehandelingen verrichten. Het kan zijn dat je daar veertien patiënten voor moet behan-

'De hele organisatie is kut en totaal niet gericht op de student'

praktijkonderwijs is heel intensief, daar wordt één op één gewerkt. Een student die een praktijkopdracht uitvoert, doet dat onder begeleiding van een docent, maar die zijn niet altijd beschikbaar. Bovendien is het docentencorps zo klein dat als je bij de ene docent iets fout doet of het niet met hem eens bent, de ander daar van snel op de hoogte is. Iedereen kent iedereen, dat is onwenselijk.'

Wat bij andere faculteiten wordt gewenst – meer contacturen en minder studenten per docent – daarover wordt bij Acta juist geklaagd: docenten en mentoren zitten wel heel erg boven op de studenten. Vervoorn: 'We gaan een tegengestelde beweging maken en zijn op weg naar het midden. Wat elders wordt gewenst, gaan wij iets minder doen: contactonderwijs.'

PATIENTENTEKORT

Evenals de wo-opleidingen is ook de tandartsopleiding opgedeeld in een bachelor- en masterfase, die bij de tandartsen min of meer parallel lopen met de preklinische en de klinische fase van de opleiding. In de eerste fase wordt er 'droog' geoefend op kunststofhoofden

delen, en die zijn er dikwijls niet. Voor het vervaardigen van kronen, bruggen en protheses geldt hetzelfde. Er zijn steeds minder mensen die een prothese willen hebben, laat staan dat ze zich bij Acta melden. Toch moet je een prothese maken om je master te halen.'

Wie geen patiënten weet binnen te halen, kan dus de klinische fase niet afronden, reden waarom Acta de afgelopen jaren buitenlocaties heeft geopend in Hoorn, Almere en Den Haag, maar die bieden slechts gedeeltelijk soelaas, zegt Vervoorn. 'In Hoorn wonen naar verhouding onvoldoende mensen die zich een kroon of brug kunnen veroorloven (in tegenstelling tot wat veelal wordt verondersteld, moeten patiënten bij Acta gewoon betalen, al is het tarief gereduceerd – du). Dat onderdeel is daar dus niet zo makkelijk te halen. Het belangrijkste knelpunt zit in de kroonpreparaties. Maar Almere doet het goed.' Volgens Dehaen en Van den Essenburg is het gebrek aan patiënten die een kroon nodig hebben maar die niet kunnen of willen betalen, inmiddels zo groot dat 'sommige studenten de patiënt aanbieden de helft van de kroon te betalen' om maar te kunnen afstuderen.

Het tekort aan bepaalde categorieën patiënten zal niet zo gemakkelijk op te lossen zijn, zegt Beertsen, al zegt hij nadrukkelijk dat het zijn verantwoordelijkheid is om voldoende patiënten te werven. 'Maar lastig is het wel, ook in Amsterdam. De stad is welvarend met relatief veel goedverdienende mensen en voorzien van veel tandartsen.'

NIEUWBOUW

Inmiddels wordt er aan de Zuidas, op het terrein van de VU, flink gebouwd aan een nieuw Acta, dat in 2010 wordt opgeleverd. Kosten: ruim 60 miljoen euro, te verdelen over de in Acta samenwerkende partners:

VU en UvA. Acta draagt zelf zorg voor de inrichting van het nieuwe gebouw en heeft zich verplicht tot een forse bijdrage uit eigen middelen. Deze verplichting drukt zwaar op de begroting. Beertsen: 'We moeten 11 miljoen euro sparen voor de nieuwbouw. Als je een jaar hebt waarin de inkomsten uit andere geldstromen dan de eerste geldstroom wat tegenvallen, wordt het moeilijk die verplichting volledig na te komen. Zo'n jaar hebben we nu.' Over het lopende boekjaar is een exploitatietekort ontstaan van naar schatting zeven ton.

De nieuwbouw zal volgens Beertsen bij oplevering vermoedelijk al te klein zijn, maar zal wel een flinke

vooruitgang betekenen in termen van technologie en interne cohesie tussen de wetenschapsgebieden: 'De onderzoeksfaciliteiten van Acta zijn nu verspreid over de stad, de nieuwbouw brengt ze dichter tot elkaar. Wat de klinische faciliteiten betreft, is van meet af aan rekening gehouden met de noodzaak om buitenlocaties aan te houden vanwege de werving van voldoende patiënten. De onderwijsvraag per studentengroep zal overigens in de toekomst wat afnemen als de instroom van studenten van rijkswege met 20 procent wordt verminderd. Het totaal aantal studenten zal echter gelijk blijven vanwege de uitbreiding van de opleiding met een zesde studiejaar.' ●

film

Warmmakertje

The Golden Compass; regie: Chris Weitz

Het recept lijkt zo eenvoudig. Neem een populaire fantasy-boekenserie, in dit geval Philip Pullmans *His Dark Materials*-trilogie. Gooi er een smak geld tegenaan om het eerste deel, *The Golden Compass*, verfilmd te krijgen – wees niet te zuinig met het special-effectbudget! – en je hebt de nieuwe *The Lord of the Rings* in handen. Uiteraard is het niet zo eenvoudig om het succes van Peter Jacksons trilogie te evenaren, een serie films die niet alleen handenvol Oscars binnenhaalden maar ook meer dan een miljard dollar opbrachten. Hoe graag New Line Cinema, nota bene de studio achter de *LoTR*-films, het ook wil, na *The Chronicles of Narnia* is ook *The Golden Compass* eerder een teleurstelling dan een waardig fantasy-alternatief.

Zoals gebruikelijk bij dit soort fantasy-series zorgt een samenvatting van de plot alleen maar voor onduidelijkheid. Zo draagt ieder persoon in de wereld van *The Golden Compass* zijn ziel bij zich in de vorm van een dier. En vormt een soort kosmisch stof zowel de link tussen parallele universums als de basis van een religieuze strijd (net als bij *Narnia* zal het ook hier klachten regenen over (anti-)christelijke propaganda). Maar uiteindelijk is het hoofdthema wederom dat de onschuld – ditmaal in de vorm van het meisje Lyra (een capabele Dakota Blue Richards) – verzeild raakt in een ultieme strijd tussen goed en kwaad.

Hoewel *The Golden Compass* degelijk is gemaakt (een hele prestatie van de regisseur van *About a Boy*), de uitwerking van het verhaal laat veel te wensen

over. Zo wil de regisseur graag laten zien dat *The Golden Compass* slechts de opzet is van een veel groter verhaal – een warmmakertje voor deel twee en drie. Maar vervolgens vergeet hij te voorzien in enig overtuigend spektakel. Het climaxgevecht tussen kinderen, kozakken, zigeuners en vliegende heksen is net zo enerverend als het klinkt: amper. Daar verandert een gepantserde ijsbeer niet veel aan. Acteurs als Nicole Kidman en vooral Daniel Craig hebben bijna niets te doen, ze staan in de marge van de verhaallijnen van het bronmateriaal, die in twee uur gepronosticeerd moesten worden. Of raken zoek achter de special effects.

Als je *The Golden Compass* ziet, kun je je alleen maar verbazen over het gemak waarmee Jackson destijds Tolkiens fantasy-universum introduceerde in *The Fellowship of the Rings*. *The Golden Compass* kan niet in de schaduw staan van Jacksons werk, integendeel, de film zet dat alleen maar meer in het zonnetje. (*René Glas*)

The Golden Compass (VS, 2007)
Met: Dakota Blue Richards, Nicole Kidman, Daniel Craig

☛ Zie de trailer op www.folia.nl

Buitenhof

Docent taalbeheersing, argumentatietheorie en retorica Bart Garssen:

Spelletje: 'Adem inhouden bij een rood stoplicht. Houd ik het niet vol, dan volgt er iets ergs die dag. Dat gebeurt overigens nooit.'

Film: 'Spannend en beklemmend is *Monsieur Klein* van Joseph Losey. Een kunsthandelaar verdient veel geld ten koste van gedeporteerde joden. Dan wordt hij verward met de joodse monsieur Klein en zelf opgepakt.'

Muziek: 'Live from the Concertgebouw 1978 van de Argentijnse pianiste Martha Argerich. Bach lijkt wel alles voor de moderne piano gecomponeerd te hebben, zo vanzelfsprekend klinkt het.'

Boek: 'Er is altijd tijd voor de droevige en tegelijk grappige verhalen van Hotz. Mijn favoriet: *De tramrace*, een race tussen twee stoomtrams in een negentiende-eeuws dorp. De winnende tram verongelukt.'

Hebbeding: 'Ik heb een grote voorliefde voor vulpennen maar ben er eigenlijk ongeschikt voor. Ze breken of ik raak ze kwijt.'

Televisie: 'In *Buitenhof* wordt de tijd genomen om onderwerpen uit te diepen. Ik gebruik de debatten bij colleges, wijs op verstopte drogredenen. Een veel voorkomende? Iets zodanig presenteren alsof iedereen het ermee eens is, terwijl dit nog bewezen moet worden.'

Humor: 'Tom Sharpe in zijn *Wilt*-trilogie. Om de combinatie van het kluchtige en het politiek incorrecte. *Wilt* is een gefrustreerde leraar die literatuur geeft op een soort vmbo. Een verschrikkelijke situatie. Zijn vrouw is een radicaal-feministe, tot zijn erger-

foto: Hans van Vinkeven

nis. Hij probeert uit hoe het is om haar te vermoorden, trekt een sekspop haar kleren aan en gooit de pop, stom!, in een bouwput naast zijn school.'

Krant: 'NRC: weinig rubriekjes, veel nieuws, goede buitenland-correspondenten en columnisten. Een klassieke krant, kortom. Een volwassen persoon leest geen gratis krant.'

Kunst: 'Het monument voor de Tachtigers van Jan Wolkers in het Oosterpark. Het is van roestvrij staal dat zich sierlijk als een vogel door de lucht beweegt.'

Afknapper: 'Plasterk als minister. Wat een sof! Eerst zijn plan leraren meer te laten verdienen ten koste van de studentenbeurs. Weer een extra drempel voor bepaalde groepen als allochtonen. Ook pakt hij de managercultuur op scholen niet aan. Je merkt niets van enige daadkracht.'

Stokje: 'Ik geef het stokje aan mediathecaris Paul Nagtegaal. Hij is deskundig en altijd zeer behulpzaam.' (Hans van Vinkeven)

T.I.F.T

Gehoord op 24 november;
Finale Amsterdamse Popprijs, Melkweg

Twee keer kropen ze door het oog van de naald, de vier heren die samen T.I.F.T (The InFinite Theory) vormen. Door zowel in de voorronde als in de halve finale een zogeheten wildcard te bemachtigen staat de band uit het Noord-Hollandse Waarland vanavond in de finale van de Amsterdamse Popprijs, de grootste bandcompetitie van Amsterdam en omstreken. Het kwartet dingt mee naar een prijzenpakket waar de Kerstman niet tegenop kan; naast eeuwige roem en veel aandacht van de pers krijgt de winnaar ook studiotijd, cd's en een waardecheque van vijfhonderd euro om nieuwe instrumenten uit te zoeken. Steun is er in de vorm van de meegereisde vrienden, familie en fans, die ervoor zorgen dat de Melkweg goed gevuld is. Als vierde act van de avond maakt de band, met daarin voormalig sociologiestudent Paul

Bos op gitaar, zijn opwachting. De op Britse leest geschoeide gitaarrock is niet de meest originele stroming die vanavond te horen is. Ook schort er nog een en ander aan de wat anonieme podiumpresentatie van de band. Daar staat tegenover dat de leden van T.I.F.T wel goed weten hoe ze liedjes moeten schrijven. Een song als het emotioneel geladen *Clever Enough* hangt ergens tussen de vroege Radiohead en Foo Fighters in en boeit van begin tot eind, met dank aan een mooie dynamiek waarin heftige gitaar-explosies en rustige momenten elkaar afwisselen. T.I.F.T overtuigt de jury in de twintig minuten die ze gegeven is, want ze gaan tegen hun verwachting in uiteindelijk met de hoofdprijs aan de haal. Een (buitenlandse!) platenmaatschappij heeft intussen al interesse getoond in de band. (Jasper van Vugt)

foto: Tjibbe Verema

uit eten

Goed doel

Happietaria, Kattenlaan 13

Terwijl het buiten een beetje druilerig is, loop ik samen met een vriendin naar de Kattenlaan 13, naast het Vondelpark. Het adres is makkelijk te vinden, de ingang van restaurant Happietaria wat moeilijker. De deur zit aan de kant van de tennisbaan. De bediening is erg vriendelijk, maar wat onwennig. Het restaurant is vrij leeg. Het blijkt pas een dag open te zijn. Gelukkig vinden later nog wat meer mensen de ingang. Een ober vertelt ons over Happietaria. Het is een jaarlijks terugkerend project, waarbij studenten een maand lang een restaurant runnen voor een goed doel. Het eten, de aankleding en het drinken worden gesponsord, de bediening en de professionele koks zijn vrijwilligers, waardoor er zo veel mogelijk geld naar het goede doel kan gaan (iets met water in Afrika).

Enigszins afwachtend bereiden we ons voor op de maaltijd. Als voorgerecht neemt mijn tafelgenoot romige bospaddestoelensoep met tijm. Ik kies voor de hartige herfstsalade met spekjes en pompoenpitten. De soep is romig en de herfstsalade hartig, zoals de menukaart belooft. En het is nog lekker ook. Als hoofdgerecht nemen we de specialiteit van de kok en de vegetarische groentelasagne met verse tomatensaus, gegrilde courgette en kaas. De specialiteit van de kok blijkt rijst met roerbakgroenten en varkensvlees te zijn. Ook dit gerecht smaakt volgens mijn vriendin prima. Mijn lasagne is wat flauw, maar dit kan komen doordat de salade die ik ervoor genomen had, kruidig was. Als we het ophebben, komt de bediening vrijwel direct langs om de lege bordjes weg te halen en het nagerecht op te nemen. We kiezen beiden voor trifle met

vruchten en slagroom. Dit wordt geserveerd in een groot glas, waardoor het er mooi uitziet, maar waardoor het ook lastig is om de lagen tegelijk op te eten. Het lekkerste zit overigens onderin, dus heel erg is het ook niet. Vanwege het goede doel besluiten we nog chocolademelk en macchiato te nemen. De macchiato is echt een aanrader, ontzettend lekker!

Nadat we nog wat aan de bar gekleuteld en gedronken hebben, gaan we weer naar buiten. Het weer is nog steeds of opnieuw druilerig, maar de tramhalte is dichtbij. Een geslaagde avond, we hebben lekker gegeten en ons geweten is weer even gesust door het feit dat de opbrengst naar een goed doel gaat! Ondanks dat Happietaria maar een maand open is, is de service goed, het eten lekker en de sfeer gezellig. Hier zullen ze me nog een keer zien! (Alike van den Akker)

Publiek: vooral jong, studenten en werkenden

Prijs: een driegangenmenu kost € 15,-

Drankprijs: alles rond de € 2,-

Sfeer: warm, gezellig en knus

Locatie: bij de tennisbanen aan het Vondelpark

Informatie: <http://www.happietaria.nl/amsterdam>

OPROEP

Ben je uit eten geweest? Schrijf dan een recensie en stuur die op naar redactie@folia.uva.nl. Als je recensie wordt geplaatst, krijg je de kosten van het eten vergoed.

foto: Jasper van Vugt

‘MSN neemt blokkades weg’

Door Nadine Böke

Ruim driekwart van de Nederlandse tieners zit dagelijks op internet. Alexander Schouten onderzocht welke communicatiemiddelen zij gebruiken en wat de effecten hiervan zijn.

‘E-mail is vreselijk ouderwets’, zegt Alexander Schouten. ‘Als je dat gebruikt, ben je een loser. Toen ik dit een keer op een congres over tieners en internet vertelde, was een van de aanwezigen beledigd. Hij wilde van enkele jongeren die in het panel zaten, weten of dit waar was. Zij beaamden het: e-mailen doe je alleen met je leraar.’ Schouten (1977) promoveerde 22 november bij communicatiewetenschap op zijn onderzoek naar de effecten van online communicatie op jongeren. Van de Nederlandse tieners is 82 procent dagelijks op internet te vinden. Schouten keek naar diverse communicatietoepassingen die deze jongeren gebruiken. E-mail zat hier dus niet bij; chatrooms, instant messaging en profielsites wel. Schouten: ‘Ik heb vrij breed naar online communicatie gekeken. Alleen onderzoek doen naar bijvoorbeeld MSN heeft als nadeel dat over vijf jaar er weer heel andere technieken worden gebruikt. Bovendien was ik niet geïnteresseerd in zulke specifieke technieken, maar in meer algemene achterliggende oorzaken van effecten van online communicatie.’

Het onderzoek dat tot nu toe is gedaan naar communicatietoepassingen op internet en tieners, richtte zich veelal wel op een specifieke toepassing. Soms kwam hieruit dat een communicatievorm een negatief effect had op tieners, en soms juist dat het effect positief was. Maar wat hier dan de oorzaak van was, werd meestal niet onderzocht. Dat bekeek Schouten dus wel. Hij deed verschillende onderzoeken met behulp van meer dan tweeduizend jongeren tussen de tien en achttien.

ZELFVERTROUWEN

Schoutens voornaamste conclusie ligt, gezien de eerdere onderzoeken, misschien wel enigszins voor de hand: er bestaat niet zoiets als hét effect van online communicatie op tieners. Dit effect blijkt afhankelijk te zijn van het type tiener. Schouten: ‘Mijn onderzoek is opgepikt door de media, maar zij besteedden vooral aandacht aan mijn bevinding dat online communicatie het zelfvertrouwen van tieners kan vergroten. Dat is wel erg kort door de bocht. Mijn belangrijkste conclusie draait erom dat de technieken allemaal bepaalde kenmerken hebben, bijvoorbeeld dat gebruikers geen non-verbale cues krijgen. Vervolgens gaat het erom hoe belangrijk een tiener zulke kenmerken vindt. Voor een onzekere tiener is het fijn dat er instant messaging-programma's als MSN bestaan. Ze hebben hierbij de tijd om na te denken over wat ze zeggen. Ook kunnen ze keuzes maken: of ze wel of niet een foto laten zien; of ze hun webcam aan- of uitzetten. Zo'n tiener zal zich hierdoor zelfverzekerder voelen. Maar

bij een tiener die al zeker van zichzelf is, is dit effect er niet.’

Voor wat betreft MSN vond Schouten ook een effect van sekse. ‘MSN blijkt in het contact tussen jongens en meisjes blokkades weg te kunnen nemen. Jongens profiteren iets meer van MSN dan meisjes. Voor hen is het normaal gesproken not done om over gevoelens te praten. Via MSN kunnen ze dit wel.’

Welk soort communicatietoepassing tieners belangrijk vinden, blijkt ook samen te hangen met hun leeftijd en ontwikkeling. Schouten: ‘Voor tieners van een jaar of tien, elf is het belangrijk om zo veel mogelijk vrienden op MSN te hebben. Tieners van veertien, vijftien zijn erg bezig met hun identiteit en hoe anderen hen zien. Voor die tieners zijn profielsites belangrijk, en chatrooms waarin zij met hun identiteit kunnen experimenteren. Vanaf een jaar of achttien doen dit soort dingen er minder toe. Dan houden jongeren zich bezig met de kwaliteit van hun vriendschappen, en zie je bijvoorbeeld het aantal MSN-contacten afnemen.’

Experimenteren met hun identiteit doen tieners vooral

in chatrooms, omdat zij hier anoniem kunnen zijn. Het gaat dan niet alleen om traditionele, tekstgebaseerde chatrooms maar vooral om grafische omgevingen met een chatfunctie. Momenteel zijn *Habbo Hotel* en het spel *World of Warcraft* populair. Schouten: ‘Kinderen experimenteren al vanaf jonge leeftijd met identiteit. Dat begint bijvoorbeeld met cowboytje spelen in de zandbak. Daar leren kinderen van. Op latere leeftijd wordt het onder meer belangrijk welke kant je op wilt met je leven, welke muziek je leuk vindt, wat voor vrienden je kiest. In chatrooms kunnen tieners zich anders voordoen dan ze zijn, en ook daar leren ze van – onbewust. Meisjes doen zich vaak een paar jaar ouder voor, om te kijken hoe jongens daarop reageren.’

Profielsites zijn websites waar tieners zichzelf via een eigen pagina kunnen presenteren en waar anderen dan op kunnen reageren. Zo'n 58 procent van de Nederlandse tieners heeft een of meer profielen op een profielsite. Het populairst is momenteel de site *Sugababes en Superdudes*. Maar ook *Hyves* trekt steeds meer tieners. De reacties op een profiel hebben een duidelijk

'In chatrooms kunnen jongeren zich anders voordoen dan ze zijn, en daar leren ze van'

foto: Fred van Driem

effect op het zelfvertrouwen en welzijn van tieners. Positieve reacties versterken iemands zelfvertrouwen; negatieve kunnen het juist verlagen. Schouten: 'Aan dat laatste valt moeilijk iets te doen. Het is maar de vraag of je tieners zoiets als een cursus profielen aanmaken kunt geven. Waarschijnlijk gaat het bij die profielen die negatieve reacties krijgen, om tieners die sowieso al gepest worden of erg verlegen zijn.'

BLOOTGEVEN

Schoutens onderzoek weerlegt twee tot nu toe vrij algemeen aangenomen theorieën over online communicatie. De eerste gaat ervan uit dat mensen online veelal opener over zichzelf praten dan in face-to-face gesprekken, omdat communicatie via internet veelal anoniem is. Schouten: 'Internet was vroeger vrij anoniem, toen nog maar weinig mensen ervan gebruik maakten, maar tegenwoordig niet meer. Bij MSN weet je precies met wie je spreekt, en bovendien gebruik je tegenwoordig vaak een webcam en microfoon. Toch worden nog steeds dezelfde effecten gevonden als

voorheen.' De tweede theorie waarmee Schoutens onderzoek in tegenspraak is, is dat mensen zichzelf bij communicatie via internet makkelijker blootgeven vanwege een gebrek aan non-verbale cues. Om dit te testen bedacht Schouten een experiment waarbij tieners die elkaar niet kenden met elkaar moesten chatten zonder webcam, met webcam of face-to-face een gesprek moesten voeren. En wat bleek: niet alleen bij chatten zonder webcam, maar ook bij chatten met gebruik van een webcam, dus als de tieners elkaar konden zien, vertelden zij meer intieme details aan elkaar dan bij een gesprek in levende lijve. Schouten: 'Het gebrek aan non-verbale cues verklaart dus niet waarom tieners elkaar meer intieme details vertellen. Visuele informatie lijkt weinig uit te maken. Het is dus de vraag wat dan wel het verschil is tussen face-to-face gesprekken en chatten: audio, kleding, gebaren, bepaalde normen over online communicatie? Ik weet het niet. Het zou leuk zijn om eens een onderzoek te doen waarbij deze factoren los van elkaar worden onderzocht.'

VOORLICHTING

In zijn proefschrift roept Schouten op om voorlichting over online communicatie niet alleen op jongeren te richten, maar ook op ouders: 'Als je als ouder je kind voor het eerst naar het NOS Jeugdjournaal laat kijken, blijf je erbij zitten om uit te leggen waarom die mensen op televisie vechten, en wat dit of dat betekent. Als ouders weten wat hun kind online doet, kunnen ze hierover ook uitleg geven. Bijvoorbeeld een tiener vertellen dat andere personen beelden die je via de webcam uitzendt kunnen opnemen, en dat het dus niet zo handig is je voor die camera uit te kleden. Al luisteren tieners lang niet altijd naar hun ouders. Bovendien moet je niet onderschatten wat tieners allemaal al weten van internet. Voorlichting aan ouders is met name belangrijk om de onzekerheid van de ouders zelf weg te nemen. In de media zijn vaak negatieve berichten te horen over tieners en internet, maar die gaan vrijwel altijd over uitzonderlijke gebeurtenissen. Het zou goed zijn voor ouders als zij zouden zien dat hun tiener voornamelijk met vrienden msn't en niet met vreemde mannen van over de veertig. Of als ze zouden beseffen dat hun kind niet hetzelfde zou doen als het jongetje dat is verhoord nadat het twintig uur achter elkaar World of Warcraft heeft gespeeld. Natuurlijk is het goed om eens achter je oren te krabben als je kind vrijwel al zijn vrije tijd achter de computer doorbrengt. Maar over het algemeen valt het allemaal reuze mee.' ●

foto: Bob Bronshoff

Joep Meddens (25) studeert rechten en heeft een scriptie geschreven over de wetgeving met betrekking tot politieke reclame.

'In de bijna acht jaar dat ik nu studeer, heb ik niet alleen in de collegebanken gezeten. De eerste jaren wel, maar langzamerhand kreeg ik het gevoel: is dit alles? Toen ben ik een jaar naar Engeland gegaan om te studeren. Daarna heb ik nog in allerlei clubjes gezeten. Ik ben bijvoorbeeld voorzitter geweest van de Centrale Studentenraad (CSR). In de periode dat Pim Fortuyn opkwam, besloot ik om me ook op politiek vlak te gaan inzetten. Ik ben lid geworden van de SP, en nu ben ik alweer bijna twee jaar raadslid van de partij in Hilversum. Het is dus niet zo vreemd dat het onderwerp van mijn scriptie ook politiekgerelateerd is. Ik heb onderzocht welke wetgeving er is op het gebied van politieke reclame. Sinds ik zelf politiek actief ben, valt me pas echt op wat er in campagnetijd allemaal gezegd en geschreven wordt. Als een partij er niet zo goed voorstaat, is zij soms geneigd om andere partijen naar beneden te halen. De SP heeft daar nadrukkelijk aan meegedaan met de leus: "Stem tegen, stem SP!" Nu is dat nog een onschuldig voorbeeld, venijniger kan het ook: denk aan de opmerkingen van het CDA richting Wouter Bos tijdens de afgelopen campagne. Ook worden er regelmatig onjuistheden verkondigd in het heetst van de politieke strijd. Dat is niets anders dan misleiding. De Reclame Code Commissie ziet erop toe dat dit zoveel mogelijk in de kiem gesmoord wordt. Maar deze organisatie houdt zich vooral bezig met reclames van wasmiddelen, luchtvaartmaatschappen en dergelijke. Bovendien zijn de uitspraken van de commissie niet wettelijk bindend. Mijn conclusie is dat wetgeving op het gebied van ideële reclame in Nederland ontbreekt. Nu is de vraag of dat erg is. In het kader van de vrijheid van meningsuiting kan een politicus van alles roepen, en dat is goed. Maar dat gaat wel rechtstreeks naar de ontvanger en er zijn geen correctiefactoren, zoals de journalistiek, om deze uitspraken te reguleren. Dat kan gevaarlijk zijn; misleiding dient een democratie niet. Het zou mijns inziens goed zijn als de wetten die misleidende reclame op het gebied van producten en diensten verbieden, doorgetrokken worden naar de ideële reclame. Na mijn afstuderen wil ik de advocatuur in. Mijn droom om rechter te worden heb ik voorlopig even op een laag pitje gezet, dat kan altijd nog.' (TvdW)

universitaire masters.nl

Zoek je een universitaire master?
Wil je naar een voorlichtingsdag?
www.universitairemasters.nl

DE ENIGE OFFICIËLE MASTERSITE, VERZORGD DOOR DE VEERTIEN NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN

Veilig Thuis in Zuid-Soedan

Vier organisaties helpen met extra steun van de Nationale Postcode Loterij de vluchtelingen veilig terug te keren naar huis, naar Zuid-Soedan. Kijk op: www.veiligthuisinzuid-soedan.nl

prijz schenking

PER DIRECT HUREN IN ALMERE

Ben je het verre reizen zat? Kan je echt geen kamer vinden in Amsterdam? Ymere Student & Wonen heeft de oplossing: op slechts 20 treinminuten van Amsterdam CS, verhuren wij kamers in het centrum van Almere. Het is zelfs mogelijk om met je vrienden samen te wonen en de keuken en douche te delen.

Dichterhof, Almere Stad

- Gestoffeerde studentenkamer
- Op loopafstand van het station
- Vanaf 12 m²
- Vanaf € 275 (incl. servicekosten)
- Per direct beschikbaar

Kijk voor meer informatie op www.ymere.nl
(klik op huren en vervolgens op studentenhuiswoningen)
of neem contact op met Reza Ommel (036 - 5488488).

YMERE

www.ymere.nl

Door wonen gedreven

[PCM]
Distributiebedrijf

PCM Distributiebedrijf is onderdeel van PCM Uitgevers en zorgt dagelijks voor de verspreiding van bijna twee miljoen landelijke en regionale dag- en weekbladen, zoals NRC Handelsblad, de Volkskrant, Trouw, nrc.next, Kidsweek en uitgaven van een aantal externe opdrachtgevers.

Zoek je een leuke bijbaan naast je studie? PCM Distributiebedrijf zoekt transportcoördinatoren!

In deze functie ben je er verantwoordelijk voor dat de vrachtwagens op een correcte wijze worden beladen met onze kranten (o.a. Trouw, NRC Handelsblad, de Volkskrant e.d.) en vertrekken volgens planning. Bij verstoringen in de productie bewaak je het overzicht en communiceer je de gevolgen naar de binnen- en buitendienst.

Een leuke afwisselde functie en door haar onregelmatige diensten (dag- en nachtdiensten) goed te combineren met je studie. Noodzakelijk is dat je stressbestendig bent, over goede communicatieve vaardigheden beschikt en besluitvaardig bent.

Heb je interesse? Stuur dan je motivatie en cv naar Clarisse van Amerongen, Afdeling Personeel & Organisatie, e-mail: c.vanamerongen@pcmutgevers.nl. Bij vragen kun je bellen: 020 - 562 2995.

PCM Distributiebedrijf, de beste partner in dagbladdistributie

HET MUZIEKTHEATER

Het Muziektheater met als bespelers De Nederlandse Opera,
Het Nationale Ballet en Gastprogrammering zoekt

THEATERMEDEWERKERS (M/V)

Als theatermedewerker treed je op als gastheer/gastvrouw voor het publiek (kaartcontrole, garderobe, plaatsverwijzen, buffetwerkzaamheden, programmaboekverkoop e.d.). Ook word je ingezet bij partijen en evenementen in Het Muziektheater.

Je werkt circa 12 diensten per maand op basis van een oproepovereenkomst. Een dienst begint meestal tussen 17.00 en 19.00 uur en eindigt normaal tussen de 23.00 en 24.00 uur. Het bruto uurloon bedraagt € 9,70 (exclusief 10,17 % voor verzilvering van vakantie-dagen en 8% vakantietoelage).

Meer informatie over de functie en de functie-eisen vind je op www.hetmuziektheater.nl. Hier vind je ook het sollicitatieformulier.

Ja, ik wil

gratis paintballen, in de
kroeg zitten, werk-
ervaring, karten, geld
verdiene, cursussen, pizza's
eten, tweaken,
en een baantje

(dus ik denk
dat ik maar
even met OGD
ga praten.)

OGD
Delft Amsterdam Utrecht
Eindhoven Enschede

Neem een (bij)baan
in de ICT! Bij OGD
werken ruim 500
studenten en
afgestudeerden.

www.ogd.nl
info@ogd.nl
020-4287126

1000
proefschriften
per jaar

PRINTPARTNERS
IPSKAMP

www.ppi.nl

Sarphatistraat 704, 1018 AV Amsterdam
Tel. 020 428 77 00, amsterdam@ppi.nl

KORN/FERRY INTERNATIONAL

's Werelds grootste

beursgenoteerde Executive Search
organisatie, Korn Ferry International,
gevestigd in het WTC in Amsterdam,
is op zoek naar:

een serieuze en integere student
voor maximaal 8 uur
(flexibel in te delen) per week.

De werkzaamheden omvatten primair het
verwerken van informatie. Het is essentieel
dat je accuraat en zelfstandig kan werken en
tevens affiniteit hebt met het bedrijfsleven.

Bij interesse mail je c.v. aan:
hermine.vanzadelhoff@kornferry.com

Gemengd wonen in Noord

Door Eric van den Berg

Aan de Waddendijk wonen buitenlandse studenten samen met Nederlanders. Een uniek experiment dat de culturele uitwisseling moet bevorderen.

Kimmer Jørgensen van het Bureau Internationale Samenwerking wil Nederlandse en buitenlandse studenten nader tot elkaar brengen. In haar functie als International Student Advisor is Jørgensen medeverantwoordelijk voor het huisvesten van de meer dan duizend buitenlandse studenten die jaarlijks de UvA bezoeken: 'Elke keer is het weer spannend of we wel voor iedereen een woning kunnen vinden.'

Woningbouwcoöperatie Ymere helpt daar sinds kort bij door kamers te leveren. Ymere verplichtte zich in 2005 daartoe in een convenant waaraan ook de gemeente en de UvA deelnamen. 'We vinden het belangrijk voor de stad', zegt Rosalie de Boer, verantwoordelijk voor studentenhuisvesting bij Ymere, 'maar huisvesting is meer dan een dak boven je hoofd.' Zo denkt Jørgensen er ook over. In samenwerking met Ymere zette ze een pilotproject op om buitenlanders en Amsterdammers met elkaar in contact te brengen via de studentenwoning. 'Een van de meest gehoorde klachten van buitenlandse studenten is dat ze te weinig in contact komen met Nederlanders.'

Een collega van Jørgensen bedacht een voor de hand liggende, maar unieke oplossing: stop vijf buitenlandse studenten en één Nederlander samen in een studentenhuus en laat het contact in de woonkamer tot stand komen. Ymere stelde voor het project twee doorzonwoningen beschikbaar aan de Waddendijk 73 in Amsterdam-Noord. Het ene huus is voor de heren bestemd, het andere voor de dames. 'Er zouden enkele studenten uit Iran komen', verklaart Jørgensen de scheiding der seksen. 'Vrouwen uit islamitische landen mogen meestal niet samenwonen met mannen.' Nu is het afwachten of het experiment een succes wordt. De buitenlandse studenten zijn daar nog niet helemaal van overtuigd. Ze vinden de aandacht voor hun huus maar overdreven. 'Ik begrijp niet wat er zo bijzonder is aan onze woning', zegt de Poolse natuurkundestudent Powel Caputa. 'Begrijp me niet verkeerd, ik ben heel blij dat de UvA dit voor ons geregeld heeft. We kregen snel een huus, en het is goedkoop, maar dat is het wel zo'n beetje.'

GEHORIG

De sfeer in het huus is goed. Er wordt veel gelachen en samen gegeten. De voertaal is Engels. Amílcar Grot, masterstudent Real Estate Finance, is de enige Nederlander. Van culturele uitwisseling lijkt weinig terecht te komen. Behalve met Grot hebben de bewoners weinig contact met Amsterdammers. 'Het is moeilijk om in een Nederlandse vriendenkring binnen te dringen. Daarbij wil niemand echt investeren in een vriend-

foto: Bob Bromshoff

schap die maar een paar maanden duurt', legt de Italiaanse economiestudent Enrico Mallucci uit. Iedereen vindt Grot aardig, maar buiten het huus zien de studenten elkaar weinig. Grot wil zich ook niet opdringen. 'De meeste jongens kennen Amsterdam al goed genoeg. Mij hebben ze niet nodig.' Mallucci: 'Wat moet hij doen? Ons elke dag college geven?'

Waar de studenten zich wel over opwinden, is de kwaliteit van de woning. Mallucci: 'Het huus is gehorig, en we hebben geen plasmascermen op onze kamers.' 'Het enige wat er goed aan is, zijn de vier muren en het dak', zegt een andere huisgenoot. Het grootste nadeel vinden de studenten de locatie. Amsterdam-Noord is saai en ver weg, is het commentaar. De meeste bewoners van de Waddendijk 73 zijn dan ook op zoek naar een nieuwe woning aan de andere kant van het IJ.

UITBREIDING

Jørgensen is verbaasd. 'Ik hoor alleen maar enthousiaste verhalen, maar misschien dat ze mij niet alles vertellen.' Ze laat zich er in ieder geval niet door uit het

veld slaan. Het experiment wordt in januari uitgebreid. Woningbouwcoöperatie Ymere stelt dan nog drie huizen beschikbaar voor het project. Jørgensen wil daar een ander soort studenten huisvesten. De groep op de Waddendijk is niet representatief voor de buitenlandse studentenpopulatie. Twee van de bewoners volgen masteropleidingen die moeten dienen als opstapje naar een wetenschappelijke carrière, en een is zelfs al promovendus. Daarbij wonen de studenten, één uitgezonderd, al een jaartje in de stad. Jørgensen: 'Volgend jaar komen er studenten in de woningen die pas zijn aangekomen.' Het project zal elke zes maanden geëvalueerd worden, en afhankelijk van de evaluatie mondesmaat worden uitgebreid. Bij Ymere voorziet men op termijn zelfs een grootse toekomst voor het kleinschalig gemengde wonen. Ymere heeft beloofd voor 2010 minimaal driehonderd studentenwoningen op te leveren. Honderden daarvan zouden op deze manier bewoond kunnen worden. Voorwaarde blijft dat het project lekker loopt. De Boer: 'We willen kijken of dit nou een goede manier van mixen is.' ●

CREA

CREA is de culturele organisatie van de UvA en HvA.
Turfdraagsterpad 17, 1012 XT Amsterdam, 020 5251400.

UvA HvA

do 6 december
20.00

i.s.m. Kleio:
Film: Good Night, and Good Luck (2005)

Spreker: Wim Pool (docent bij Media en Cultuur, Filmgeschiedenis). Regisseur George Clooney roept in zwart-wit een prachtig tijdsbeeld op maar de film is niet alleen historisch: Clooney uit duidelijk zijn kritiek op het moderne Amerika onder George Bush. **Plaats:** CREA Theater. **Toegang:** gratis voor studenten/€ 5,- alle anderen. **Inlichtingen:** 525 1420.

ma 10 december
20.00

(Re)creatief met drugs (3):
Into the Abyss - Ervaringen met ongebruikelijke drugs

Sprekers: Christan Ritsch (antropoloog, etnofarmacoloog) over ervaringen met ongebruikelijke drugs. Verder Hans Plomp (schrijver, mede-auteur van "Uit je bol"), over ketamine injectie en DMT, Arno Adelaars: over gebruik van ayahuasca, George Beentjes over gebruik van atropine, en Sara Glatt over gebruik van ibogaine. **Voertaal:** Engels en Nederlands. **Plaats:** CREA Theater. **Toegang:** gratis voor studenten/€ 5,- alle anderen. **Inlichtingen:** 525 1420.

di 11 december
17.00

i.s.m. SES, Studievereniging Europese Studies:
De status van Kosovo ná 10 december 2007

Spreker: Maja Nenadic (promovendus op het onderwerp Democracy promotion in Bosnië en Kosovo). Op 10 december komen Rusland, de VS en de Europese Unie gezamenlijk met een advies over de toekomstige status van het gebied. De Albanese hebben al gezegd zich onafhankelijk te verklaren mocht dit advies negatief voor hen uitpakken. **Plaats:** CREA Theater. **Toegang:** gratis voor studenten/€ 5,- alle anderen. **Inlichtingen:** 525 1420.

di 11 december
20.00

i.s.m. LHUMP:
Europa in Afrika: weldoener of profiteur?

Sprekers: panel met Evert Nieuwenhuis (journalist, auteur van De Grote Globaliseringsgids), en Jan Kees van Donge (in het verleden verbonden aan universiteiten in Zambia en Malawi en nu coördinator Afrika voor het onderzoeksproject 'Tracking Development' van het ministerie van Buitenlandse Zaken). **Plaats:** CREA Theater. **Toegang:** gratis voor studenten/€ 5,- alle anderen. **Inlichtingen:** 525 1420.

www.crea.uva.nl

Als het in Amsterdam gebeurt, dan hoort u het hier!

Werken bij de radio

Heb jij DE stem van de hoofdstad?

AmsterdamFM zoekt vrijwillige redacteurs voor de nieuwsdienst. De werkzaamheden bestaan uit het schrijven van nieuwsbulletins. Ook zoeken we verslaggevers voor het dagelijkse actualiteiten-programma Extra Editie.

De werktijden op de nieuwsdienst zijn dagelijks van 08:00-13:00 en van 13:00-18:00 uur.

Voor meer informatie en de uitzendingen kijk op www.amsterdamfm.nl/meedoen, of stuur een email naar personeelszaken: pz@amsterdamfm.nl

AMSTERDAM FM
106.8 FM • kabel 103.3

Amsterdam FM is de informatieve zender voor Amsterdam en zendt dagelijks uit op FM 106.8 en op 103.3 MHz op de Amsterdamse kabel.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Studentenzaken

TRAININGEN: IN DE PUT, UIT DE PUT EN ROUWVERWERKING

Bureau Studentenpsychologen biedt naast individuele begeleiding, ook trainingen. In twee groepen die binnenkort starten is nog plaats. *In de put, uit de put* is gericht op het aanpakken van lichte depressieve klachten. In de *Rouwverwerkingsgroep* kunnen studenten die in de afgelopen jaren een dierbare hebben verloren hun ervaringen delen met leeftijdsgenoten. Kijk voor meer informatie op: www.uva.nl/trainingscentrum. Telefonisch aanmelden: ma - vr van 10.30 tot 12.30 uur, 020-525 2599.

HEB JE STUDIEVERTRAGING?

Als je studievertraging oploopt, om welke reden dan ook, is er in de eerste plaats de studieadviseur van je opleiding die je hierbij advies kan geven. Als er bijzondere omstandigheden zijn, kun je direct contact opnemen met de Studentendecanen (informatie en afspraak maken via 020-525 8080, het Service & Informatiecentrum). Zowel de studieadviseur als de studentendecanen hebben geheimhoudingsplicht.

OP UITWISSELING NAAR HET BUITENLAND?

De uitwisselingsprogramma's binnen Europa worden op de faculteiten gecoördineerd, terwijl de meeste UvA-brede uitwisseling buiten Europa gecoördineerd door Bureau Internationale Studentenzaken (BIS). BIS heeft de volgende deadlines: 14 december: ISEP uitwisselingsprogramma met de USA en 1 februari: alle overige UvA-brede uitwisselingen buiten Europa. De deadline voor de Europese uitwisselingen verschilt per faculteit en varieert van 1 tot 15 maart. Ter voorbereiding op de selecties kun je de workshop: *Ik wil weg* (motivatiebrief en cv) volgen. Meer informatie: www.uva.nl/international

STUDENTENZAKEN BEPERKT TOEGANKELIJK IN DECEMBER

Op 20 december 2007 is Studentenzaken vanaf 10.30 uur gesloten. De telefonische gesprekken van de Studentendecanen, het Loopbaan Advies Centrum en Bureau Internationale Studentenzaken zijn bereikbaar van 9-10 uur. Van 24 december t/m 1 januari 2008 is Studentenzaken gesloten.

Studentenzaken is er voor studenten, afgestudeerden en promovendi van de UvA en HvA.
Binnengasthuisstraat 9, 1012 ZA Amsterdam 020 - 525 8080
www.uva.nl/studentenzaken

brief

Carrièrebeurzen

In Folia13 (30 november 2007) oordeelt Else van Nieuwkerk dat er geen carrièrebeurzen zijn voor studenten die op de geesteswetenschappenfaculteit zitten. Zij vermeldt echter niet in haar artikel dat er vrijdag 30 november en zaterdag 1 december de Carrièrebeurzen Overheid plaatsvindt waarvoor studenten met geesteswetenschappelijke studies uiterst geschikt zijn.

Daarbij zegt zij ook dat de ING niet op zoek is naar studenten Nederlands en/of andere hieraan gerelateerde studies. Hier ben ik het ook niet mee eens. Ik ben zeer recentelijk nog naar een presentatie van de ING gegaan. Deze presentatie werd gegeven door een werknemer van de ING die zelf Nederlands had gestudeerd. Zij vertelde dat het absoluut niet uitmaakt welke academische studie je hebt gedaan, als je maar een academische studie hebt gedaan. Het meeste leer je immers in de praktijk. Zij drukte ons op het hart dat studenten vanuit alle studierichtingen welkom zijn.

Er zit wel een kern van waarheid in het artikel van Van Nieuwkerk. Het is immers zo dat de carrièremogelijkheden voor studenten met een technologische, juridische of economische achtergrond groter zijn. Maar ik vind niet dat Van Nieuwkerk daarom zo stellig kan verkondigen dat er geen enkele megabeurs geschikt is voor de student geesteswetenschappen en dat alle bedrijven die op zo'n beurs aanwezig zijn, helemaal niet op zoek zijn naar studenten met een geesteswetenschappelijke achtergrond.

Liza Jansen, student geschiedenis

‘Plasterk geeft universiteiten vertrouwen’

Door Hein Cuppen (HOP)

De universiteiten en de minister van Onderwijs trekken aan hetzelfde eind van het touw, constateert Sijbalt Noorda, voorzitter van de vereniging van universiteiten VSNU.

Net als de universiteiten heeft de minister van OCW Ronald Plasterk de bevordering van een ambitieuze studiecultuur hoog op zijn strategische agenda staan. Uit de manier waarop Plasterk dit wil financieren, blijkt dat de bewindsman een moderne sociaal-democraat is, vindt VSNU-voorzitter Sijbalt Noorda: ‘Plasterk kiest voor een verhoging van onze basisbekostiging en niet voor allerlei gedetailleerde sturingsmechanismen. Daar spreekt een vertrouwen uit dat staatssecretaris Rutte niet gaf.’

Ook Plasterks onderzoeksdoelstellingen komen volgens Noorda prima overeen met die van de universiteiten. ‘We zijn blij met de nadruk die hij legt op ongebonden wetenschapsbeoefening en de versterking van de vernieuwingsimpuls via NWO. Wel blijven we het jammer vinden dat hij daarvoor honderd miljoen euro uit ons onderzoeksbudget heeft overgeheveld. Maar dat hopen we bij de volgende begroting recht te trekken.’

Jonge promovendi krijgen van de minister meer vrijheid om hun onderzoekslijn en promotor te kiezen. Is dat een goed idee?
‘Het wekt te veel de indruk dat Nederlandse promovendi nu geen vrije keuze hebben. En dat is overduidelijk, want er zijn veel onderzoeksplaatsen waarop ze kunnen solliciteren. Maar inderdaad, wie zich aanmeldt bij Plasterks voormalige onderzoeksgroep in Utrecht weet dat hij zich gaat bezighouden met wormpjes en niet met de werking van gist. De minis-

Sijbalt Noorda

ter lijkt te vergeten dat het voor instituten buitengewoon belangrijk is promovendi in een programma te hebben. Ze moeten roeien met de riemen die ze hebben, en kunnen hun niet alle vrijheid geven. De minister begrijpt dat ook wel. Het is meer een accentverschil.’

De hoge studie-uitval in de bachelorfase moet straks met de helft zijn teruggebracht. Is dat niet erg optimistisch als de instroom blijft groeien en het onderwijs tegelijk veeleisender moet worden?

‘Wij hebben dezelfde ambitie en gaan heel hard ons best doen om die te realiseren. Maar we gaan op dit punt geen resultaatverplichtingen aan. Anders worden minder goede prestaties van studenten straks misschien beloond met een diploma.’

Toch overweegt de minister om een deel van de basisbekostiging afhankelijk te maken van geleverde prestaties.

‘Ja, maar daar gaan we nog over praten. In gesprekken heeft hij duidelijk gemaakt dat hij daar niet zomaar een simplistisch model op loslaat. Zodra je dat wel doet, dreigt het systeem pervers te worden. Als je de beste instellingen nog meer geld geeft dan ze via de normale kanalen al krijgen, gaat dat ten koste van de grote groep gemiddelde universiteiten.’

Conclusie?

‘Al met al is Plasterks strategische agenda helemaal niet verkeerd, om het Gronings te zeggen. Voor de eerste ronde doen we het hiermee.’ ●

Plasterks plannen op een rijtje

Minder uitvallers onder bachelorstudenten

- 1 op 3 haakt nu af
- Dat moet 1 op 6 worden in 2014
- Extra investering: 11 miljoen euro volgend jaar tot 75 miljoen in 2011
- Maatwerk voor allochtonen: 4 miljoen euro in 2008 tot 20 miljoen in 2011

Nieuw bekostigingssysteem in 2010

- Voor hogescholen en universiteiten
- Zestig procent voor ingeschreven studenten
- Twintig procent voor de diploma's die worden uitgereikt

- Twintig procent als basisfinanciering
- Basisfinanciering wordt afhankelijk van kwaliteit

Eén studie per persoon

- Rijk financiert 1 bachelor en 1 master per student
- Daarna betaalt student meer collegegeld
- Behalve als hij voor zorg of onderwijs kiest
- Misschien betaalt topstudent minder

Onderzoek

- Paar landelijke speerpunten: DNA, ICT, nano
- Meer geld voor de beste onderzoekers
- Meer vrijheid voor promovendi

- Beloning voor beste American style onderzoekers

Arme alfa's en gamma's

- Bescherming voor bedreigde opleidingen in geesteswetenschappen
- Een commissie zoekt uit welke opleidingen

Hbo-onderzoek

- Hoera voor hbo-onderzoek vanwege kennis-uitwisseling met mkb
- Vanaf 2010 komt er 12,5 miljoen euro per jaar bij
- Vanaf 2012 wordt dat zelfs 20 miljoen euro per jaar

Symbool van verzet

Door Katja Kreukels / Foto's: Jeroen Pool

Rooms-katholiek weeshuis, handelsbank en UvA-bolwerk. Het Maagdenhuis heeft vele functies gekregen in de loop van de geschiedenis. Maar beroemd werd het gebouw als actiecentrum van studenten.

16 Mei 1969, het schemert al. Vijf studenten klauteren over het dak van het Maagdenhuis en laten zich door een raam naar binnenglijden. De kwartiermakers rennen luid schreeuwend door het gebouw om de portiers achter zich aan te krijgen. Vervolgens openen ze de deuren voor honderden steunbetuigers. Het hek is van de dam. De rebellie duurt vierenhalf dag. De inzet is meer inspraak in het universiteitsbestuur.

Dit is één versie van het begin van de bezetting. Er bestaan ook roemruchte verhalen over schoonmakers die studenten binnenlieten, en over ingegooid ruiten en kruipruimtes. Onmiskenbaar is dat de bezetting van 1969 de geschiedenis inging als hét symbool van het studentenverzet in Nederland.

En dat leidde weer tot mythevorming, vertelt archief-medewerkster Marleen Christensen (51), die al bijna dertig jaar in het Maagdenhuis werkt en historische rondleidingen geeft. 'Half Nederland wilde opeens bij het langharige tuig horen, maar in totaal waren er niet meer dan 650 opstandelingen. Ik sprak mensen die claimden erbij te zijn geweest. En dan vroeg ik: beschrijf het gebouw eens, en dan viel het gesprek stil.'

REUS

Daat is misschien wel de tragiek van het Maagdenhuis. De naam roept wilde verhalen op, maar de strenge classicistische façade van het voormalige katholieke meisjesweeshuis spreekt veel minder tot de verbeelding. Veel mensen kennen het gebouw niet.

Voor de bouw in 1780 werden duizenden bakstenen

over het toen nog niet gedempte Spui met schuiten aan-gevoerd. Als een reus torende de liefdadigheidsinstelling in 1787 boven de omliggende grachtenhuizen uit. Volgens Christensen was het een van de grootste bakstenen gebouwen van Amsterdam uit die tijd. Wat vrij opmerkelijk was voor een katholiek gebouw. 'Je kent de verhalen van de schuilkerken wel. Je kunt zeggen dat na twee eeuwen van verborgenheid het protestantse stadsbestuur voor het eerst een katholiek initiatief in de publieke ruimte gedoogde. Maar daarvoor moesten de katholieken wel zelf diep in de buidel tasten.'

De afmeting mag dan fors zijn, de vormen ogen sober en massief. Alleen aan de voorkant van de daklijst liet stadsontwerper Abraham van der Hart een versiering toe. Het is een driehoekig bovenstuk, een timpaan, waarin de bijbeltekst: 'Laat de kinderkens tot mij komen, en verhindert ze niet' wordt uitgebeeld. Aan weerszijden staat een beeld van een weesmeisje, een maagd.

En de kinderkens kwamen. 'In 1800 woonden er 374 weesmeisjes, een opperbinnenmoeder, dertien verzorgers, drie linnennaaivrouwen, twee breivrouwen en een wollennaaivrouw in het Maagdenhuis', leest Christensen voor uit *Vele vaders en moeders*, herinneringen aan het Maagdenhuis van F.M. Soethout. Nederland was volgens haar best verlicht in die tijd. 'In andere landen vormden wezen een rondzwervend volk dat vogelvrij was.'

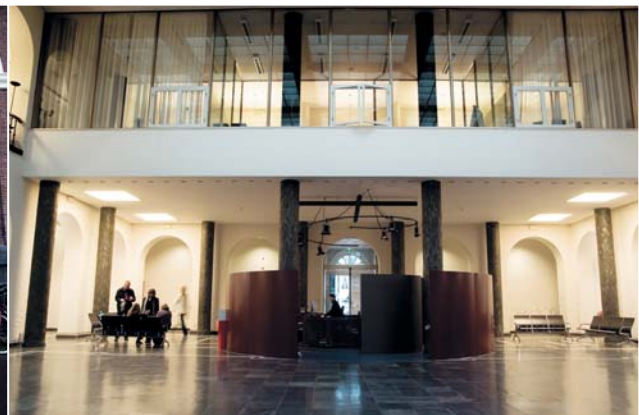
Maar de omstandigheden in het Maagdenhuis waren niet erg verheffend te noemen. Het eten was bijvoorbeeld heel slecht. Christensen: 'Bier en brood's och-

tends op de nuchtere maag en 's avonds oud vlees waar eerst nog soep van was getrokken.' Water was door de bacteriën die erin zaten te gevaarlijk om te drinken. Maar de drank van hop en mout zorgde voor liederlijk gedrag bij de binnenmoeders, dronkenschap bij de wezen en zelfs opstand.

Het jeugdige verzet gaat veel verder terug dan de Maagdenhuisbezetting, zo blijkt. Het einde van de achttiende eeuw was een rumoerige tijd, schrijft historicus H.C. de Wolf in de jubileumuitgave *De kerk en het Maagdenhuis*. Door armoede en sterfte onder het volk puilden zelfs het grote Maagdenhuis bijna uit zijn voegen. Er waren te veel meisjes en te weinig verzorgers. De regenten die de boel bestierden, maakten in hun verslagboek melding van opstanden. Er was niet alleen sprake van 'volkoomene ongehoorzaamheid', maar ook van 'wanorde, geschreeuw en getier (zoodanig dat zelfs de Gebuuren daar mede zijn gemoeyd geweest)'. Door de toenemende onrust namen de Zusters van Liefde uit Tilburg in 1850 de zorg over van de binnenmoeders. Christensen: 'Ze brachten orde, tucht en hygiëne, maar geen barmhartigheid. Er komen nog steeds ex-weesmeisjes langs met hun schoondochters om het gebouw te bekijken en soms nare herinneringen te verwerken. Er zijn verhalen bekend van weesjes die in bed plasten, en daarna door een non urenlang in een donker hok werden opgesloten vlakbij de klok op zolder. Sommigen hebben er nog nachtmerries van.'

DIKKE DEUR

Christensen werkt nu al vijf jaar onder de grond, in

‘Als kantoorgebouw is het prut. In de winters te koud, in de zomers te warm. En het is een doolhof, je kunt hier makkelijk verdwalen’

de buik van het Maagdenhuis. Tussen stapels met bruine mappen en orders brengt ze het archief van het bestuur van de universiteit in kaart. ‘Vroeger was hier de keuken van het weeshuis. Zie je die vloer op de gang? De weesmeisjes zaten hier op hun knieën de tegeltjes te schrobben.’

Toen de Nationale Handelsbank (de voorloper van de ABN) in 1953 het pand kocht, werden in het souterrain grote kluizen aangebracht. Christensen loopt naar de overkant, draait aan een wiel en laat zien dat er nu geen geld maar oude documenten achter de dikke deur te vinden zijn.

Met de invoering van de weduwen- en wezenwet na de Tweede Wereldoorlog liep het aantal wezen terug. Mensen konden zich ook wel redden zonder liefdadigheid en bleven door betere hygiëne langer gezond. Het Maagdenhuis werd te groot voor zijn bewoners. In 1952 woonden er nog maar twaalf meisjes.

De Nationale Handelsbank heeft er uiteindelijk maar acht jaar gezeten, vertelt Christensen, waarvan vijf jaar lang de boel is verbouwd en vertimmerd. De voorgevels en de oude regentenkamers zijn gespaard gebleven, de rest verdween onder de sloophamer. De oude binnenplaats, de speelplaats van de weesmeisjes, werd verhoogd en overkapt met een ‘foeilijkelijk plafond’, vertelt Christensen. Er zijn trappen weggebroken, muren gesloopt, nieuwe muren van hardboard neergezet. In 1961 kocht de uitdijende Universiteit van Amsterdam het Maagdenhuis en maakte er de bestuurszetel van.

Christensen begrijpt wel waarom de bank zo kort

bleef. ‘Als kantoorgebouw is het prut. In de winters te koud, in de zomers te warm. En het is een doolhof, je kunt hier makkelijk verdwalen.’ Maar dat zal haar niet snel overkomen. Ze kent alle hoeken en gaten. Door een raam op de eerste laet Christensen zien waar de beroemde luchtbrug van 1969 is geweest. ‘Via een aluminiumladder werden de studenten bevoorradet. De brug was de enige toegang. Verder had de politie het gebouw volledig afgesloten voor de buitenwereld. Na de bezetting is hier een stalen deur gemaakt.’

EERSTE RANG

Erg afschrikwekkend heeft die deur niet gewerkt. Het Maagdenhuis is daarna nog regelmatig bezet geweest. Tijdens de vierde bezetting, november 1978, zat Christensen zelf vast. Ze werkte als bibliotheek-medewerkster op de afdeling voorlichting en documentatie. ‘Ik wilde net naar huis gaan toen een paar studenten van de Asva de weg versperden. Ze herkennen me en vroegen of ik wilde blijven om de telex te bedienen. Twee weken heb ik hier gezeten samen met de post en drukkerij. Verder was er niemand. Alles was vergrendeld.’

Bang is Christensen nooit geweest. ‘Veel studenten kende ik. De Universiteitsraad vergaderde een keer per week in het Maagdenhuis, en iedereen kon aanschuiven. De politieke en maatschappelijke betrokkenheid waren groot. Er was meer contact met studenten dan nu.’

De tiende en laatste bezetting in 2005 tegen het beleid van Rutte heeft hooguit zeven uur geduurd.

Marleen Christensen

Van romantiek was geen sprake. De Mobiele Eenheid had binnen een kwartier het Maagdenhuis schoon-geveegd, en de weigeraars werden met een wapenstok eruit gebojond.

Nog een Maagdenhuisbezetting kan niet meer, denkt Christensen. ‘Het nieuwe is er wel vanaf. Bovendien is het niet zeker of het bestuur hier blijft. Niet zo lang geleden was er het plan om naar Roeterseiland te gaan. Dat is nu weer van de baan, maar je weet het nooit met de universiteit.’

Christensen hoeft niet zonnig weg. Ze voelt zich verbonden met het gebouw, zelfs met haar plek onder de grond. ‘Als mijn collega weg is, kan ik hier heel hard Neil Young draaien. Ook kun je hier goed mensen bespieden. Met de opnamen voor *Ocean’s Twelve* wandelde Brad Pitt met twee lijfwachten door de Handboogsteeg langs ons verborgen raam. We zaten op de eerste rang.’ ●

CULTUUR

VU-koor zingt: Mozart Requiem en het swingende Benedictio van Sisak i.s.m. VU-kamerorkest: 22 dec., 20.15 uur, Waalse Kerk (Walenpleintje 159, A'dam). Toegang: € 12 / € 10. Reserve: www.vukoor.nl

Quaker Meeting. Leden van het Religieus Genootschap der Vrienden komen elke zondag een uur in stilte samen. U bent van harte welkom: Vossiusstraat 20, aanvang 10.30 uur. E-mail: m.j.ijspeert@student.uva.nl

STUDENTEN & STUDIE

Gestopt met je studie? Onder begeleiding op zoek naar een andere studie? www.her-orientatietraject.nl

Consultation 2008: Dé Consultancy Business Course. Maak kennis met McKinsey, BCG, Roland Berger en Arthur D. Little en help het Astma Fonds. Interesse? www.consultation.nl

STUDENTEN-VERENIGINGEN

'SKEK zoekt... Samen met andere studenten een eet-café runnen in gemiddeld 15 uur per week? Momenteel is 'SKEK op zoek naar mensen in de bediening en de keuken met ervaring! Ben jij enthousiast, verantwoordelijk en flexibel? Stuur een e-mail met CV naar sollicitatie@skek.nl

Geïnteresseerd? Bel 06 4210 1555, Paulien.

STUDENTEN- PASTORAAT vE90

Gratis naar de film? Kom 13 dec., 20.00 uur naar de film 'Adam's Apples' in vE90. Meer info: www.vego.nl

Gezellig eten in vE90 kan iedere donderdag in het eet-café. Geef je op uiterlijk vóór 13.00 uur dezelfde dag (020 598 5080 / pastoraat@dienst.vu.nl). Kosten zijn € 3,00 – www.vego.nl

STUDENTENZAKEN (UvA)

Op www.uva.nl/studentenzaken staat alle informatie over de afdelingen van Studentenzaken – Studentendecanen, Bureau Studententpsychologen, Loopbaan Advies Centrum, Bureau Internationale Studentenzaken, Trainingscentrum en het Service & Informatiecentrum. Studentenzaken is ook bereikbaar via telefoonnummer 020 525 8080.

VERDIENEN

Zeer ordelijke student(e) voor op orde brengen van huis en/of thuisadministratie. Geen schoonmaakwerk. Flexibele tijden mogelijk, betaling i.o. Tel. 623 8930.

Gezocht betrouwbare student die wil helpen om appartement tegenover CREA schoon te houden. Vergoeding en werktijden in overleg.

Announces: Announces zijn advertenties zonder winstoogmerk, bestemd voor particulieren. Announces kunnen worden geplaatst in Folia én op de website www.folia.nl. Aanbieden: Aanbieden van Announces kan via www.folia.nl – Folia Weekblad. Daar vindt u ook alle informatie over de tarieven e.d.

Geïnteresseerd? Bel 06 4210 1555, Paulien.

WONEN

Iets te verhuizen? Ik kom met een grote bus voorrijden. Studentenverhuizingen binnen A'dam. Van stoep tot stoep € 35. Ook met verhuismannen en touw en blok. Ook buiten A'dam mogelijk. Bel Taco: 06 4486 4390; www.vrachttaxi.nl

DIVERSEN

De Spermabank van het AMC is op zoek naar spermadonoren. Onkosten worden vergoed. Nadere informatie tel.

020-566 3090, spermabank@amc.uva.nl of www.sperma-donoren.nl

VRIJWILLIGERSWERK, STAGES, e.d.

Homo's en bi's (v/m) opgelet! Red de tolerantie en word voorlichter op scholen. Naast een prettige sfeer en leuke ervaringen bieden wij goede begeleiding. Mail naar voorlichting@cocamsterdam.nl

Aandacht over? Word buddy voor daklozen of verslaafden bij de Bres en De Regenboog AMOC! Zie www.aandacht-over.nl of bel 020 531 7600.

Collecteer voor geluk!

Collecteer een avondje voor Kinderhulp en geef een beetje gewoon geluk aan kinderen in moeilijke situaties. Voor een weekje kamperen of het lidmaatschap van een sportclub.

De collecte is in de laatste week van april. Aanmelden kan op www.kinderhulp.nl of bel 0570 - 611 899.

NATIONAAL FONDS Kinderhulp voor een beetje gewoon geluk

ORATIES/AFSCHEID

DONDERDAG 13/12

14.30 uur: Oratie prof.dr. U.H.W. Beuers, hoogleraar Gastroenterologie en Hepatologie
Moge uw lever glad zijn. (Aula)

VRIJDAG 14/12

14.30 uur: Oratie mw. prof.dr. A. Nauta, bijzonder hoogleraar Sociaal- en organisatiepsychologische aspecten van prosociaal gedrag
Voorbij het 'Boiling Frog' syndroom. (Aula)
14.00 – 17.00 uur: Symposium, bij het afscheid van prof.dr. Wilmar Wiersinga, hoogleraar Endocrinologie

The art of thyroidology
Prof. J. Köhrle (Berlijn) prof. P. Beck-Peccoz (Milaan) en prof. A.P. Weetman (Sheffield) belichten de klinische en wetenschappelijke aspecten van schildklier-aandoeningen.

Om 16.00 uur houdt de vertrekkende hoogleraar zijn afscheidsrede:

The philosophy of 'Graves' ophtalmopathy.
Org.: Afđ. Endocrinologie en Metabolisme, Locatie: AMC, Collegezaal 4, Meibergdreef 9.

Oraties en afscheidscolleges vinden plaats in of de (Aula) van de UvA, Lutherse Kerk, Singel 411 of de (Agnietenkapel), Oudezijds Voorburgwal 231. Voor uitgebreide informatie zie www.uva.nl/agenda

promoties

DINSDAG 11/12

10.00 uur: Wenny Ho - Politicologie

Sense-making in Turbulent Times. Every-day Strategic Changing by Indian NGOs.

Promotoren: Prof.dr. J.J. Boonstra en prof.dr. G.C.A. Junne. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Radboud Koot - Geneeskunde

1912r Stereotactic Brachytherapy for Malignant Glioma.

Promotoren: Prof.dr. D.A. Bosch

en prof.dr. J.C.J.M. de Haes. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Maxim Yurkin - Informatica/Biofysica

Discrete Dipole Simulations of Light Scattering by Blood Cells.

Promotor: Prof.dr. P.M.A. Sloot. (Agnietenkapel)

WOENSDAG 12/12

10.00 uur: Jasper Komen - Geneeskunde

New Insights in Phytanic Acid Metabolism and Toxicity.

Promotor: Prof.dr. R.J.A. Wanders. (Aula)

12.00 uur: Meine Henk Klijnsma - Geschiedenis

Om de democratie. De geschiedenis van de Vrijzinnig-Democratische Bond, 1901-1946.

Promotor: Prof.dr. N.C.F. van Sas. (Aula)

14.00 uur: Wanda Hagmolen of ten Have - Geneeskunde

Towards Asthma Control in Children in General Practice.

Asthma Insights and Reality.

Promotoren: Prof.dr. P.J.E. Bindels en prof.dr. W.M.C. van Aalderen. (Aula)

16.00 uur: Mark Driessen - Archeologie

Bouwen om te blijven. De topografie, bewoningscontinuïteit en monumentaliteit van Romeins Nijmegen.

Promotor: Prof.dr. J.H.F. Bloemers. (Aula)

DONDERDAG 13/12

10.00 uur: Moustafa Aboushelib - Tandheelkunde

Towards a Better Understanding of Zirconia Based Restorations.

Promotor: Prof.dr. A.J. Feilzer. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Katarzyna Piekarska - Geneeskunde

The Role of Peroxisomal Metabolism in Virulence of Candida Albicans.

Promotor: Prof.dr. J.M.E.G. Aerts. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Joost Fledderus - Geneeskunde

Vascular Genomics: Regulation of Signaling and Gene Expression in Atherosclerosis and Arteriogenesis.

Promotoren: Prof.dr. H. Pannekoek

en prof.dr. A.J.G. Horrevoets (VU). (Agnietenkapel)

VRIJDAG 14/12

10.00 uur: Liudmila Kodach - Geneeskunde

The Role of the Bone Morphogenetic Protein Pathway in Colorectal Cancer.

Promotor: Prof.dr. M.P. Peppelenbosch. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Arthur Mulders - Geneeskunde

Sphingolipid Metabolism in Vascular Function.

Promotor: Prof.dr. M.C. Michel. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Udan Fernando - Internationale ontwikkelingsstudies

Uneasy Encounter: Relationships between Dutch Donors and Sri Lankan NGOs.

Promotor: Mw. prof.dr. I.S.A. Baud. (Agnietenkapel)

Promoties vinden plaats in of de (Aula) van de UvA, Lutherse Kerk, Singel 411 of de (Agnietenkapel), Oudezijds Voorburgwal 231. Voor uitgebreide informatie zie www.uva.nl/agenda

Colofon

Folia: Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam

Sarphatistraat 104, 1018 GV Amsterdam,

Tel. 020 – 5253981, Fax 020 – 5253980

redactie@folia.uva.nl, Website: www.folia.nl

Uitgever: Stichting Folia Civitatis

Redacties Nadine Böke, Mirna van Dijk, Jim Jansen (hoofdredacteur), Trijnsje van de Kamp (eindredacteur), Floor Milikowski, Margot Riedstra (secretariaat), Tamara van der Wind (stagiaire), Dirk Wolthekker

Medewerkers: Jaron Beckes, Eric van den Berg, Robin van den Berg, Bob Bronshoff, Robbert Dijkgraaf, René Glas, Max Gortzak (correctie), Marc van der Holst, Jordi Huisman, Bas Kocken, Henk Thomas, Tjebbe Venema, Hans van Vinkveken, Jasper van Vugt, Sake van der Wall. Folia is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP)

Redactieraad: Simon Dikker Hupkes, Lief Keteleer (voorzitter), Paul Krediet, Arno Smit, Kathusha Sol, Bert Vuijsje, Rogier Wind.

Bladmanagement: Impressum, Zoetermeer, Lay-out: Carl Zevenboom, Amsterdam, Druk: Dijkman Offset, Diemen, Advertentiever-

ving: Bureau van Vliet bv, Zandvoort, Tel. 023 – 5714745, Fax 023 – 5717680, d.klein@bureauvanvliet.com

Abonnement: € 44,- per jaargang. Opgave: 020 – 525 3981,

mededelingen@folia.uva.nl

Exoot

Door Dirk Wolthekker

Hij studeerde politicologie en filosofie, en werd schrijver, columnist en presentator: Stephan Sanders.

Dat Stephan Sanders op de UvA belandde, afstudeerde in de politicologie en goed terecht kwam, is mazzel. Het had heel anders kunnen lopen, zegt hij. 'Ik heb onlangs een lange reis gemaakt naar Zuid-Afrika om een portret te maken van de kleurlingengemeenschap in Kaapstad. Daar ging ik niet zomaar heen. Ik ben geadopteerd door Nederlandse ouders en enige jaren geleden bleek dat mijn biologische vader een Kaapse kleurling is. Kleurlingen hebben het in Zuid-Afrika heel moeilijk; ze vallen tussen wal en schip. Ze zijn te blank om voor zwart door te gaan en te zwart om voor blank door te gaan.'

Deze maand verscheen zijn boek met columns en reisverhalen *Zon, zee, oorlog*. Ook zijn reis naar Zuid-Afrika staat erin beschreven. 'Toen ik in Kaapstad was', zegt Sanders, 'realiseerde ik me dat het leven van de kleurlingen ook mijn leven had kunnen zijn. Dan had ik mijn jeugd onder het apartheidsregime doorgebracht in een kleurlingen-township, was ik naar een kleurlingenschool gegaan, had ik niet getennist of gehockeyd en was ik naar een kleurlingen-college gegaan waar ik hooguit onderwijzer had kunnen worden.'

Maar Stephan Sanders (1961) kwam terecht in Twente, zat op de tennis- en hockeyclub, deed aan muziek en ging naar het gymnasium in Oldenzaal. En toen, ja wat toen? Sanders: 'Wie uit Twente kwam, ging meestal studeren in Groningen of Nijmegen. Ik wilde aanvankelijk fluit studeren op het conservatorium, maar na het voorbereidende jaar haakte ik af. Het werd politicologie in Amsterdam, augustus 1979. Het was alsof ik in een warm bad terecht kwam. Ik had het niet direct in de gaten, maar men vond zo'n exoot wel leuk: kleurtje, geadopteerd, homoseksueel. De studievereniging Machiavelli maakte een antiracismekrant, en daar mocht ik aan meewerken. "Ga jij maar schrijven hoe het is om zwart te zijn."

Het politicologieonderwijs had de veelzeggende naam confrontatieonderwijs, waarbij burgerlijke theorieën tegenover het marxisme werden gezet. Op de vierde dag dat ik studeerde, werd er al een bezetting uitgeroepen. In de praktijk bleek het onderwijs vooral mar-

xistisch te zijn. Alles werd getoetst aan de theorieën van Marx, waarbij de Hoekse en Kabeljauwse twisten opnieuw werden uitgevochten, maar dan tussen trotskisten, ex-trotskisten, maoïsten, softies en hardliners. Aan docente Connie van der Maesen heb ik goede herinneringen: niet dogmatisch, veel drank, muziek, boeken, *savoir vivre*. Mannen als Gert Hekma en Matthias Duyves timmerden aan mijn smaak. Zij waren mijn stijliconen. Politicologie was vooral een veredelde discussieclub met leuke en gezellige mensen. Veel leerde je er echter niet. Het ging over de tegenstelling tussen arbeid en kapitaal, maar over het liberalisme hoorde je nooit iets. Op een gegeven moment dacht ik: dit is wel erg grappig, maar misschien moet ik ook nog maar iets gaan leren. Toen heb ik er filosofie bij genomen. Daar kreeg ik les van Eric Bolle. Postmodernisten als Foucault stonden bij hem centraal, een verademing na al die marxisten. Bolle was een inspirerend docent die je ingewikkelde teksten liet lezen waarbij je echt je

kop moest gebruiken. Doordat we Foucault behandelden, leerde ik niet alleen veel over diens filosofie. Van Foucault heb ik ook leren schrijven. En schrijver wilde ik worden, het liefst essayist. Het academische vond en vind ik alleen interessant als het verbonden is met het schrijverschap, zoals ik in Groningen heb kunnen doen als universitair gastschrijver.

Als ik praat met de huidige studentengeneratie, dan valt me op dat ze geen ideologische bevlogenheid meer hebben. Ze zijn door niets meer gegrepen. Het enige wat ze willen, is goed onderwijs krijgen. Dat vind ik op zich okeë, want voor mijn generatie was bevlogenheid een dogma. Maar dat de huidige studentengeneratie alleen opkomt voor kwaliteitsonderwijs, is ook een veeg teken. De universiteit lijkt te verworden tot een beroepsopleiding, gericht op directe toepasbaarheid van kennis. "Hebben we dit vak nodig om ambtenaar te worden?" Die vraag schijnt er het meest toe te doen.' ●

foto: Bob Bronshoff

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

John T. Thomas

- John T. Thomas

John T. Thomas

